

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 076 (5796) 27 aprel 2019-cu il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"İndi Azərbaycan dünyada ən çox islahat aparən on ölkə sırasındadır"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Pekində keçirilən 2-ci "Bir kəmə, bir yol" Forumunda iştirak edib

6

Ərəstun Mehdiyev:
Tarixi yenidən
yazmaq cəhdlərini qəti
şəkildə pisləməliyik

9

"İçərişəhərdə təmir
işləri qətiyyənlə tikinti
mahyyəti kəsb etmir"

9

ngiltərəli turist: Formula 1
Azərbaycan Qran-Prisi
digər yarışlardan
möhtəşəmliyi ilə fərqlənir

27 aprel 2019-cu il

Azərbaycan - Rusiya əlaqələri tarixi köklərə bağlıdır

Prezident İlham Əliyev Pekində Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşüb

getika, kənd təsərrüfatı, humanitar əməkdaşlıq sahələrində də yaxşı nəticələrimiz var. Düşünürəm ki, qarşılıqlı münasibətlərin bugünkü səviyyəsi ikitərəfli və regional gündəliyə aid bir çox məsələləri həll etməyə imkan verir. Buna görə də əminəm ki, bizim indiki görüşümüz də dostluğa, mehriban qonşuluğa, qarşılıqlı dəstəyə, qarşılıqlı hörmətə əsaslanan münasibətlərimizin gələcək inkişafına yaxşı təkan verəcək. Biz bu münasibətləri çox dəyərləndiririk, onları çox qiymətləndiririk və onların fasiləsiz inkişaf edəcəyinə ümid bəsləyirik. Bir daha sağ olun.

Prezident Vladimir Putin: Sağ olun. Ticarətə gəldikdə, keçən il bizdə əmtəə dövriyyəsi demək olar ki, 14 faiz artıb və 2,5 milyard dollara çatıb. Beynəlxalq gündəlikdə də ortaqlarımız çoxdur. Biz razılığa gəlmişik ki, avqust ayında Rusiyada növbəti Rusiya-Azərbaycan-İran sammiti keçirək. Belə ki,

Aprelin 26-da Pekində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin görüşü olub. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, dövlət başçıları görüşdə çıxış ediblər.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin:

-Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli dostlar.

Sizi görməyimə şadam. Bizim artıq, necə deyirlər, kuluarlarda bir-birimizlə qısaca söhbət etmək imkanımız olub. Sizinlə daha geniş tərkibdə söhbət etmək imkanına görə şadam. Sizinlə mütləq görüşürük, həm fikir mübadiləsi aparmaq, mövqələrimizi müqayisə etmək, həm də birgə işimizi bir növ təşih etmək imkanımız olub. Birgə işimiz isə, mənim fikrimcə, ümumiyyətlə, çox yaxşı gedir.

Ticari-iqtisadi əlaqələrimiz inkişaf edir. Biz həttə əslində Sizin təşəbbüsünüzle ticari-iqtisadi sahədə demək olar ki, xüsusi qarşılıqlı fəaliyyət mexanizmi yaratmışıq. Zənnimcə, bu təşəbbüs yaxşı inkişaf edir. Sonra Rusiya və

Azərbaycan tərəfindən olan həmkarlarımızdan bu bərdə danışıqlarını xahiş edirik. Lakin bütövlükdə bizim münasibətlərin inkişafından məmnunuq. Əminəm ki, bu gün Sizinlə qarşılıqlı fəaliyyətimizin bütün aspektləri barədə danışacağıq. Sizi görməyimə çox şadam.

x x x

Prezident İlham Əliyev:

-Çox sağ olun, hörmətli Vladimir Vladimiroviç. Yeni görüşümüze çox şadam. Bizim görüşlərimiz münasibətlərimizin inkişafına çox ciddi təkan verir. Biz müntəzəm olaraq görüşürük və əlbəttə ki, bütün sahələrdə əməkdaşlığın, qarşılıqlı fəaliyyətin çox mühüm məsələlərini həll edirik. Münasibətlərimizin inkişafından çox məmnunuq. Onlar bütün sahələri əhatə edir və fəal siyasi dialoq aparılır. Biz əmtəə dövriyyəsinin artmasını müşahidə edirik. Sizin qeyd etdiyiniz kimi, konkret layihələrin irəliləndirilməsi üçün xüsusi mexanizm mövcuddur. Biznes dairələri birgə işləməyə çox böyük maraq göstərirlər. Əlbəttə, nəqliyyat-logistika sahəsi əməkdaşlığın mühüm istiqamətidir. Burada da, ener-

ji bərdə də danışıq.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

x x x

Görüşdə siyasi, iqtisadi, energetika, infrastruktur, investisiya, kənd təsərrüfatı, neft-qaz, nəqliyyat, sənaye, əczaçılıq, təhsil, mədəniyyət, humanitar sahələrdə əməkdaşlığın, o cümlədən Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin inkişaf perspektivləri müzakirə olundu. Hökumətlərə komissiyaların uğurlu fəaliyyət göstərdiyi bildirildi və iqtisadi əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğu vurğulandı.

Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi müzakirə edildi. Prezident Vladimir Putin bəyan etdi ki, Rusiya bundan sonra da Minsk qrupunun həmsədr ölkəsi kimi münaqişənin həlli istiqamətində səylərini əsirgəməyəcək. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev həmsədr ölkə qismində Rusiyanın bu münaqişənin həllində səylərini yüksək qiymətləndirdi. Ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminlik ifadə olundu.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın pravoslav xristian icmasını təbrik edib

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın bütün xristian icmasını müqəddəs Pasxa bayramı münasibətilə təbrik edib, cansağlığı, xoşbəxtlik və əmin-amanlıq arzularını yetirib. Dövlətimizin başçısının təbrikində deyilir ki, yüz illər boyu Azərbaycan müxtəlif dinlərin və xalqların nümayəndələrinin sülh, qarşılıqlı hörmət və etimad şəraitində

yaşaması müasir dünyada ölkəmizi nümunəvi tolerantlıq məkanı və multikulturalizm mərkəzlərindən biri kimi tanıdıb. Etnik-dini müxtəlifliyin və multikultural ənənələrin qorunub saxlanılması və təşviqi dövlət siyasətimizin prioritet istiqamətlərindən biridir. Azərbaycanın bu sahədə zəngin təcrübəsi açıq şəkildə göstərir ki, multikulturalizm cəmiyyətdə həmrəyliyi, harmoniyayı və qarşılıqlı anlaşmanı gücləndirməyin yeganə yoludur. "Məmnuniyyət hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, bu gün cəmiyyətimizin ayrılmaz hissəsi olan xristian icması digər dini etiqadların mənəbləri ilə birgə respublikamızın tərəqqisi naminə həyata keçirilən böyük quruculuq işlərində, ictimai-siyasi və sosial-mədəni həyatımızın bütün sahələrində yaxından iştirak edir. Əminəm ki, xristian həmvətənlərimiz bundan sonra da ümumi evimiz olan Azərbaycanın daha da güclənməsi naminə səylərini əsirgəməyəcəklər. Dirçəlişi, yeniliyi, mərhəmət və şəfqət duyğularını təcəssüm etdirən Pasxa bayramı insanları qəlbində inam və gələcəyə ümid hissi oyadır, onları xeyirxahlığa yönləndirir. Bu əziz gündə bir daha sizə xoş bayram ovqatı, ailələrinizə sevinc və rifah arzulayıram", - deyərək dövlətimizin başçısının təbrikində bildirilir.

Türkiyənin CNN Türk kanalı Prezident İlham Əliyevin Çinə səfəri haqqında reportaj yayımlayıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Çin Xalq Respublikası Sədrinin dəvəti ilə 2-ci "Bir kəmə, bir yol" beynəlxalq forumunda iştirak etmək üçün aprelin 24-dən bu ölkədə işgüzar səfərdə olması ilə bağlı Türkiyənin nüfuzlu CNN Türk kanalı geniş reportaj yayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, CNN Türk Azərbaycan-Çin münasibətlərinin inkişaf dinamikası barədə türkdilli oxuculara ətraflı məlumat verib. Reportajda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpin arasında Pekində keçirilən görüşə geniş yer verilib. Bildirilir ki, Prezident İlham Əliyev "Bir kəmə, bir yol" beynəlxalq forumunda iştirakə dəvətə görə Çin Xalq Respublikasının sədrinə təşəkkürünü ifadə edib və Azərbaycan-Çin səmərəli əməkdaşlığının dinamik inkişafını yüksək dəyərləndirib. Prezident İlham Əliyev "Bir kəmə, bir yol" layihəsinin beynəlxalq əhəmiyyəti ilə bağlı fikir və mülahizələrini bölüşüb. Reportajda, həmçinin dövlətimizin başçısının səfər çərçivəsində keçirdiyi digər görüşlərdən də bəhs olunub. Diqqətə çatdırılıb ki, tərəflər qarşılıqlı səmərəli əməkdaşlığın inkişafına xüsusi önəm verirlər.

“İndi Azərbaycan dünyada ən çox islahat aparan on ölkə sırasındadır”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Pekində keçirilən 2-ci “Bir kəmə, bir yol” Forumunda iştirak edib

Aprelin 26-da Pekində 2-ci “Bir kəmə, bir yol” Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumu işə başlandı. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Forumda iştirak edir.

Forumda 37 dövlət və hökumət başçısı, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri iştirak edirlər. Builki Forumda Azərbaycan, Rusiya, Pakistan, Qazaxıstan, Avstriya, Belarus, Çexiya, Yunanıstan, Macarıstan, İtaliya, Serbiya, Sinqapur, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və digər ölkələrin liderləri qatılıblar. “Bir kəmə, bir yol əməkdaşlığı, ümumi parlaq gələcəyin qurulması” mövzusunda keçirilən Forum çərçivəsində 12 panel iclası və digər tədbirlər təşkil olunacaq.

İkinci “Bir kəmə, bir yol” Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunun açılış mərasimində çıxış edən Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpin bütün qonaqlara təşəkkürünü bildirdi. İlk forumdan sonra təşəbbüsü dəstəkləyən ölkələr arasında səmərəli əməkdaşlığın qurulduğunu deyən Çinin dövlət başçısı hazırda “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünün 150 ölkə tərəfindən dəstəkləndiyini, bu sıraya bir sıra nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların da daxil olduğunu diqqətə çatdırdı.

“Bu da göstərir ki, bizim təşəbbüsü bütün dünyanı əhatə edir”, - deyən Si Cinpin həmin təşəbbüsün dünyanın inkişafında yeni mərhələ olduğunu diqqətə çatdırdı. O, “Bir kəmə, bir yol” layihəsinin həm də ölkələr arasında ikitərəfli, üçtərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığı da əhatə etdiyini azaltdığını, bu layihənin beynəlxalq səviyyədə yüklərin daşınmasına və beləliklə də milli gəlirlərin artmasına, regional inkişafa ciddi təkan verdiyini bildirdi. Həmin layihənin həyatın bütün sahələrinə, xüsusilə də sosial məsələlərə inkişaf baxımından ciddi təsir göstərdiyini deyən Çinin dövlət başçısı mədəni-humanitar əlaqələrin genişlənməsində də yeni mərhələnin başladığını vurğuladı. Sonra Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, Qazaxıstanın birinci Prezidenti Nursultan Nazarbayev, Misir Prezidenti Əbdülfəttah Sisi, Malayziyanın Baş naziri Mahathir Mohamad, Pakistanın Baş naziri İmran Xan, BMT-nin baş katibi Antonio Quterreş “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünün əhəmiyyətindən danışdılar. Onlar bəşəriyyəti narahat edən məsələlərə diqqət

çəkdi, mövcud problemlərin həllində və dünya iqtisadiyyatının dinamik inkişafında bu layihənin böyük rol oynadığını bildirdilər. Bununla da forumun birinci hissəsi başa çatdı.

Forumun ikinci hissəsi dövlət başçıları səviyyəsində “Daha parlaq birgə gələcəyin qurulması” mövzusunda həsr olundu. Dövlətimizin başçısı yüksək səviyyəli bu görüşdə çıxış edib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz çıxışında diqqətə çatdırıb ki, indi Azərbaycan dünyada ən çox islahat aparan on ölkə sırasındadır:

-Hörmətli həmkarlar.

Xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, bu Forumda dəvətə görə Prezident Si Cinpinə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Biz bunu Azərbaycan ilə Çin arasında dostluğun və tərəfdaşlığın göstəricisi hesab edirik. Bu il Çin Xalq Respublikasının yaradılmasının 70-ci ildönümü qeyd edilir. Bu münasibətlə Prezident Si Cinpini və Çin xalqını təbrik edirəm. Bu illər ərzində Çin Xalq Respublikası bütün sahələrdə tərəqqi və inkişafa nail olub. Azərbaycan lap əvvəldən Prezident Si Cinpindən irəli sürülmüş “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünü dəstəkləyib. Bu layihə yalnız nəqliyyat bağlılığını təmin etmir. O, həmçinin müxtəlif ölkələr arasında əlaqələri gücləndirir, dialoq və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə xidmət edir

və beynəlxalq ticarət üçün yeni imkanlar yaradır.

Azərbaycanın sürətli iqtisadi inkişafı bizə ölkəni transformasiya etməyə kömək etmişdir. Ötən on beş ildə iqtisadiyyatımız üç dəfədən çox artmışdır. Yatırılan 260 milyard dollar həcmində sərmayə bizə ölkəmizi müasirləşdirməyə və müasir infrastrukturunu, o cümlədən nəqliyyat sahəsində infrastrukturunu yaratmağa kömək etmişdir. Azərbaycanın çox aşağı səviyyədə xarici borcu var. Bu, bizim ümumi daxili məhsulun təxminən 19 faizini təşkil edir. Bizim ehtiyatlarımız xarici borcumuzdan beş dəfə çoxdur. Azərbaycanın builki iqtisadi göstəriciləri artımın olduğunu nümayiş etdirir. Ümumi daxili məhsul 3 faiz artıb, inflyasiyanın səviyyəsi 2,1 faizdir və iqtisadiyyatın şaxələnməsi bizim əsas məqsədlərimizdən biridir.

Azərbaycanın çox böyük neft və qaz ehtiyatları var. Biz neft və qazımızı beynəlxalq bazarlara nəql etmək üçün çoxsaylı boru kəmərləri tikmişik və əsas hədəfimiz iqtisadiyyatımızı şaxələndirmək, insan kapitalına investisiya yatırmaq və inkişaf üçün dayanıqlı imkanlar yaratmaqdır. Şaxələndirməyə gəldikdə, bizim diqqətimiz əsasən sənayenin, kənd təsərrüfatının, turizmin, xidmətlər sektorunun, informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının inkişafına yönəlib. İnfrastruktur layihələri

bizim üçün çox önəmlidir və biz müasir infrastrukturun yaradılmasına sərmayə yatırmaq üçün maliyyə resurslarımızdan istifadə edirik. Azərbaycanda qazlaşdırma səviyyəsi 95 faiz təşkil edir, Azərbaycan elektrik enerjisini, neft və qazı ixrac edən ölkədir. Nəqliyyat sahəsinə investisiyaların yatırılması bizim əsas prioritetlərimizdən biridir.

Üç il öncə Azərbaycan və Çin “İpək Yolu İqtisadi Kəməri”nin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumu imzalayıb. Müasir nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması Azərbaycanın prioritetləri sırasındadır. Coğrafi mövqeyimizdən bəhrələnməyə biz Asiya ilə Avropa arasında körpülərin qurulmasına investisiya yatırırdıq. Açıq dənizə çıxışı olmayan ölkə olmağımıza baxmayaraq, biz Azərbaycanı beynəlxalq nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevirmişik. Bizi qonşularımızla birləşdirən şaxələnməmiş dəmir yolu şəbəkəsi yaratmışıq. Azərbaycanda son 15 ildə 15 min kilometr yol və avtomagistral çəkilib. Davos Dünya İqtisadi Forumunun hesablamalarına görə Azərbaycan yolların keyfiyyətinə görə dünyada 34-cü yerdədir.

İnfrastrukturun inkişafına, həmçinin çox əlverişli biznes mühitinin yaradılması ilə dəstək verilir. Qeyd etdiyim kimi, 260 milyard dollar həcmində investisiya yatırılıb və bunların yarısını xarici investisiyalar təşkil edir. Bu gün Azərbaycanda biznes mühiti dünyada olan ən qabaqcıl biznes mühitlərindən biridir. Dünya Bankının ən son “Doing Business” hesabatına görə, Azərbaycan biznes mühiti üzrə 25-ci pillədədir və bir il ərzində biz mövqeyimizi əsaslı şəkildə yaxşılaşdırmışıq. İndi Azərbaycan dünyada ən çox islahat aparan on ölkə sırasındadır.

Nəqliyyat infrastrukturundan danışarkən hava nəqliyyatına qoyulan investisiyaları əlavə etmək istəyirəm. Altı beynəlxalq hava limanı müasir nəqliyyat infrastrukturunun yaradılmasına növbəti töhfəmizdir. Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu “Skytrax” Beynəlxalq Nəqliyyat Reyting Agentliyi tərəfindən ən yaxşı regional hava limanı kateqoriyasında beş ulduza nəqliyyat görüldü. 2017-ci ildə istifadəyə verilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti təkcə 3 ölkəni birləşdirən regional layihə deyil. O, eyni zamanda, qitələri birləşdirir, Asiya və Avropa arasında vacib bağlantıdır. Bu dəmir yolu Şərqi Qərbi nəqliyyat dəhlizinin mühüm hissəsidir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisini tamamlamaq üçün tərəfdaşlarımızla bizə çoxlu vaxt tələb olundu və bu gün bu dəmir yolu Avrasiyada nəqliyyatda çox mühüm rol oynayır.

27 aprel 2019-cu il

“İndi Azərbaycan dünyada ən çox islahat aparan on ölkə sırasındadır”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Pekində keçirilən 2-ci “Bir kəmə, bir yol” Forumunda iştirak edib

mərkəzinə çevirmədik. Eyni zamanda, biz Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub dəhlizləri layihələrində iştirak edən ölkələr arasında əməkdaşlığa töhfə verdik. Beynəlxalq nəqliyyat layihələri ölkələr və xalqlar arasında əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə xidmət edir. “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsü nəqliyyat sahəsində yeni imkanlar açmaqla yanaşı, ticarəti, turizmi, xalqlar arasında təmasları təşviq edir və Avrasiya məkanında sabitliyin, təhlükəsizliyin və sülhün bərqərar olması işinə xidmət göstərir.

Sülh və təhlükəsizlik haqqında danışıqlar, Ermənistan və Azərbaycan arasında olan münafişəni qeyd etmək istəyirəm. Təəssüflər olsun ki, uzun illər, 25 ildən çox müddət ərzində Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan əraziləri Ermənistanın işğalı altındadır. İşğal nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünü çevrilmişdir. İnsanlarımız etnik təmizləməyə məruz qalmışdır və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası erməni qoşunlarının ərazimizdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tə-

Əvvəli-Səh-3

Azərbaycanın sərmayə yatırdığı daha bir əhəmiyyətli nəqliyyat layihəsi Şimal-Cənub dəhlizidir. Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərində yerləşən ölkələr öz mallarını nəql etmək üçün Azərbaycanın ərazisindən istifadə edirlər. Buna görə də müasir infrastrukturun yaradılmasına yatırdığımız investisiyalar yalnız iqtisadi potensialımızın artırılmasına və bizim dost, tərəfdaş və qonşularımıza xidmət göstərməyimizə kömək etmir, bu, həm də ticarət, turizm, nəqliyyat sahələrində nadir imkan yaradır və xalqları, ölkələri birləşdirir. Ölkələr bir-birinə bağlanır və bu, sülh və sabitlik amalına xidmət edir. Beləliklə, Azərbaycan müasir nəqliyyat infrastrukturuna malik vacib tranzit ölkəyə çevrilib.

Ötən il istifadəyə verilmiş Lapis-Lazuli marşrutu Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinə birləşərək Azərbaycanın tranzit potensialını daha da artırır. Bu gün Azərbaycan sayı artmaqda olan ölkələr üçün tranzit imkanlarını təmin edir. Azərbaycan Xə-

zər dənizində 260 gəmidən ibarət ən böyük donanmaya malikdir. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən və nisbətən yaxın vaxtlarda tikilmiş gəmiqayırma zavodu istənilən növ gəmini inşa edə bilər. Ötən il biz 15 milyon ton yük və 100 min konteyner yükəşirmə qabiliyyətinə malik yeni beynəlxalq Bakı Dəniz Limanını istifadəyə verdik. Gələcəkdə onun imkanları 25 milyon ton və 1 milyon konteynerə qədər artırılacaq.

Müasir nəqliyyat və lojistika infrastrukturunu yaratmaqla biz yalnız ölkəmizi mühüm nəqliyyat

ləb edən dörd qətnamə qəbul etmişdir. Əfsuslar olsun ki, bu qətnamələr yerinə yetirilmir. Bu, təkəcə bizim ölkə üçün yox, regional sabitlik və sülh üçün ciddi bir problemdir. Ermənistan və Azərbaycan arasında olan münafişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməlidir.

Yekunda mən bir daha Azərbaycanı bu mühüm Forumda dəvət etdiyinə görə Prezident Si Cinpinə səmimi təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Əminəm ki, Azərbaycanın gələcək iştirakı insanlar və xalqlar arasında körpülərin qurulmasında öz rolunu oynamağa davam edəcəkdir.

Çox sağ olun.

x x x

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Tacikistan Prezidenti Emoməli Rəhmon Forum çərçivəsində söhbət etdilər.

Nəcib əməlləri ilə sevilən Azərbaycan qadını

Bu gün görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın doğum günüdür

“Cənnət anaların ayağı altındadır” ulu peyğəmbərimizin buyurduğu kəlam anaya, qadına verilən qiymətin ən ali dəyərdir. Azərbaycan qadınları çoxəsrlik mənəvi, əxlaqi dəyərləri, milli adət-ənənələrimizin qoruyucusu, dünya sivilizasiyasına öz töhfələrini verən varlıq kimi bu dəyərlərin içində ən ülvi sevgiyə layiq olmuşlar. Bir qadın ətrafında nə qədər məsuliyyət cəmləşib: ana, bacı, həyat yoldaşı, Vətən keşiyində duran elmi, zəkali ziyalı. Ali və ülvi hisslər uğrunda fədakarlıq göstərən, müdriklik dolu bir ömür yaşayan qadınlar doğma ocağın istisinə sığınaraq, övlad tərbiyə edir, bir ailənin məsuliyyətini, yükünü üzərində daşıyırlar. Tarixən Azərbaycan qadınlarını fərqləndirən dəyərləri onları dünya miqyasında şöhrətləndirib. Elm, ədalət, səxavət, səbr, həya, ismət kimi keyfiyyətlər Azərbaycan qadınlarının həyat simvoluna çevirilib. Bu dəyərlər içərisində Azərbaycan qadını güclüdür, fədakarlıq. Azərbaycan tarixinə məxsusi dəyərləri ilə iz salan qadınları sırasında əməlləri ilə seçilən və sevilən, ən yüksək bir pillədə dayanan Zərifə xanım Əliyevanın adı əbədidir. Yaşanılan ömür yolunun sərlövhələri onu zamanımızın seçilən xanımı olması ilə yanaşı, gələcək nəsillər üçün örnək olacaq bir simaya çevirib.

ONUN ÖMÜR İŞİĞINDA QARANLIQ DÜNYALARA ŞƏFA VERİLDİ

Zərifə xanım Əliyevanın həyat fəlsəfəsi hər kəsə belli bir nümunəvi yoldur. Onun olduqca zəngin və şaxəli həyat yolu bir çox istiqamətlərdə özünü büruzə verir. Bu həyat yoluna nəzər saldıqda bitib-tükənməyən arzulara doğru yol açan ömrün gözəlliyi diqqəti cəlb edir. Bir ana ömrü, tədqiqatçı ömrü, həkim ömrü, alim ömrü və ömürlərə sığınmayan bənzərsiz şəxsiyyət ömrü. Bu keyfiyyətlər və dəyərlər məhz şəxsiyyət olaraq ziyalının ömrünə işıq saçmışdır. Zərifə xanım incə, zərif duyğuların vəhdətində Azərbaycan xanımına məxsus olan çalarlı bir ömrünü yazılı salnamələrdə əks etdirdi. Onun ömür işığında qaranlıq dünyalara şəfa verildi. Zərifə Əliyeva... Duyğulu, düşüncəli, fərqli bir dünyası ilə zamanla əqidəsini bir vaxtda cəmləşdirib həyat fəlsəfəsinin silinməyən izlərini özü də hiss etmədən gərgin axtarışları, zəhməti, elmi biliyi ilə bu aləmə həkk etdi. Bu ömrün yazılmış səhifələrində Zərifə xanımın portretini sezməmək mümkün deyildi. Qəlb dünyasının işığı onun Azərbaycan məkanında tanınmasına gətirib çıxardı. Sonralar bunun coğrafi məkanı daha da genişləndi. Sərhədləri ilə tanınan dünyamızı yaratdığı əsərləri, elmi kəşfləri, axtarışların nəticəsi birləşdirdi.

Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi, oftalmologiyanın müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifəsidir. Görkəmli alim, ictimai xadim, Azərbaycan EA-nın akademiki, tibb elmləri doktoru, professor, Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu oftalmologiya kafedrasının müdiri, Azərbaycan EA Fiziologiya İnstitutunun laboratoriya rəhbəri, Azərbaycanın əməkdar elm xadimi, Tibb Elmləri Akademiyası mükafatı laureatı, Sülhü Müdafiə Komitəsinin üzvü, “Bilik” Cəmiyyəti

Rəyasət Heyətinin üzvü Zərifə xanım Əliyeva tibb elminə və praktikasına, yüksək ixtisaslı tibbi kadrların hazırlanmasına əvəzsiz töhfələr vermişdir. Onun çoxcəhətli elmi fəaliyyətinin nəticələri 130 əsərdə, o cümlədən, 5 monoqrafiyada, həkimlər üçün bir sıra dərs vəsaitlərində, sənayenin müxtəlif sahələrində göz zədələrinin profilaktikasına dair metodik tövsiyələrdə öz əksini tapmışdır. Kimya sənayesində göz zədələnmələrinin öyrənilməsinə və praktikasına dair orijinal əsərlər silsiləsinə görə Tibb Elmləri Akademiyası onu akademik M.İ.Averbax adına mükafatla təltif etmişdir. Zərifə Əliyevanın Azərbaycan EA-nın akademiki seçilməsi onun böyük xidmətlərinin, çoxillik səmərəli elmi tədqiqat işinin etirafıdır.

ZƏRİFƏ XANIM HƏM XEYİRXAH, HƏM AĞILLI, HƏM DƏ QÜDRƏTLİ İDİ!

Alimin elmi fəaliyyətinin istiqamətlərindən biri gözün oftalmoloji, histomikroskopik və histokimyəvi tədqiqinə həsr edilmişdir. Bu istiqamətdə apardığı elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri onun “Yaşla əlaqədar gözün və görmə siniri yollarının dəyişməsi”, “Gözün hidrodinamik sisteminin anatomo-fizioloji xarakteristikası” adlı monoqrafiyalarında geniş və ətraflı şəkildə öz əksini tapmışdır.

Dünya oftalmologiya elminin tanınmış simaları Zərifə xanım Əliyevanın elmi fəaliyyətini, peşəkarlığını yüksək qiymətləndirmişdilər. Belə ki, Moskva Oftalmoloji Məktəbi Zərifə xanımı oftalmologiyanın mirvarisi, professor A.Brovkina onu nəciblik və mənəvi paklıq timsalı adlandırmışdır. Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü M.M.Krasnov isə yazırdı: “Zərifə xanım Əliyeva haqqında xatirələrimi bir sözlə ifadə etməli olsaydım, deyərdim: O, həm Xeyirxah idi, həm Ağıllı idi, həm də Qüdrətli idi!”

Zərifə xanım Əliyevanın fəxri adları, elmi titulları, mükafatları olduqca çoxdur. Bu adların hər biri qürur və iftixar mənbəyidir. La-

kin bu adlar sırasında ən şərəfli Ana adıdır. Qeyri-adi bir ana olan Zərifə xanımın övladlarına münasibəti də xüsusi olub. Övladlarını Ulu Tanrı tərəfindən bəxş olunan nur payı tək qəbul edib. Zərifə xanım Əliyeva cəmiyyət üçün böyük dəyərlərə malik övladlar tərbiyə etmişdir. Bu, onun fədakar ana olmasından irəli gəlirdi. O, nə edirdisə böyük sevgi ilə edirdi. Onun sevgisinin gücü öz ailəsinin hüduqlarında dərinlən və qabarıq duyulurdu.

**Əziz anam, şirin sözlü anam,
Qəlbim kövrək, eşqin solmaz bahar.
Gülər üzül, qara gözlü anam,
Hara getsəm gözün mənə baxar.
Ana qəlbim layla olar gəzər,
Doğma səsin ömrü-günü bəzər.**

Müasirləri onun haqqında söz açarkən, nəcib bir Azərbaycan qadını olduğunu vurğulayırlar. Zərifə xanım Əliyeva işinin gərginliyinə baxmayaraq, həmişə bir qadın olaraq mülayimliyi ilə, həssaslığı, insanlara mehriban və qayğı ilə yanaşması ilə seçilib. Ümumiyyətlə, Zərifə xanımın həyatı Azərbaycan qadınları üçün bir məktəbdir. Elə bir məktəbdir ki, uzun illər boyu öyrəniləcəkdir. Unudulmaz və əziz xatirəsinin yad etdikcə bu parlaq şəxsiyyətin elmimizə, səhiyyəmə, milli və mənəvi varlığımıza bəxş etdiyi dəyərləri təkrarən dərk edir. Onun ölməz ruhu qarşısında bir daha baş əyirik. Dünya şöhrətli şəxsiyyət Zərifə xanımın ömür-gün yoldaşı Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan qadınları haqqında deyirdi: “Azərbaycan qadını mərd, sədaqətli, qeyrətli, namuslu qadıdır. Mən dünyanın çox yerini gəzmişəm, dünya qadınlarını görmüşəm, fikrim belədir ki, Azərbaycan qadını

bütün dünyadakı qadınlardan gözəldir”.

Bəli, bunu çox doğru söyləmişdi Ulu Öndər. Çünki Azərbaycan qadınları dünyada yaxşı nə varsa ona layıqdır. İnsanlığa və insanlara qiymət verməkdə mahir, səriştəli olan müdrik siyasətçi Ulu Öndər Heydər Əliyev bu cəhətdən də gözəl sədaqətli həyat yoldaşı, peşəkar alim, qayğıkeş ana, mehriban nənə kimi Zərifə xanım Əliyeva seçimində yanılmamışdır. Zərifə xanım Azərbaycan xalqına məxsus, milli-mənəvi, əxlaqi dəyərləri özündə cəmləşdirmiş bir Ana idi. O, həmişə yüksək səviyyədə evdarlığı, qayğıkeşliyi və mehribanlıqla başqalarından fərqlənirdi. Qayğılar içərisində olan Zərifə xanımın gözəl övladlar yetişdirməsi və ictimai fəaliyyəti bu gün də örnək olacaq bir fəaliyyətdir. O, əməli işin xoş təəssüratları ilə hamının qəlbində daim örnək olaraq yaşayır və yaşayacaqdır.

Zərifə xanım zaman-zaman öyrəniləcək və tədqiq olunacaq məktəbdir. Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi, oftalmologiyanın müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifəsidir. Azərbaycan oftalmologiyasını dünya səviyyəsində tanıdan akademik Zərifə xanım Əliyeva təbətətdə öz dəst-xətti olan novator bir alim idi. Bu gün Azərbaycan qadınının xeyirxahlığı, Analıq simvoluna çevrilmiş akademik Zərifə xanım Əliyevanın həyat yolu alimləri sabaha inamla, gələcəyə ümidlə yaşamağa ruhlandırır.

Bəli, bu keyfiyyətləri, peşəkarlığı, ictimai fəallığı ilə Zərifə xanım Əliyeva yüksəkdə dayanır və zaman-zaman xatırlanaraq, fəaliyyətinə nəzər yetirilir.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

27 aprel 2019-cu il

Azərbaycan Prezidentinə global miqyasda növbəti böyük etimad

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Bir kəmə, bir yol" Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumu çərçivəsində mühüm görüşlər keçirib

üçün də, şübhəsiz, böyük dəyərdir.

Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzu getdikcə artır

Bu gün Azərbaycan beynəlxalq aləmdə yüksək nüfuzə malikdir və etibarlı bir tərəfdaşdır. Azərbaycanın apardığı siyasət mehriban qonşuluğa, maraqlara qarşılıqlı sürətdə hörmət edilməsinə əsaslanır. Ona görə də Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu getdikcə daha da artır və ölkəmiz etibarlı bir tərəfdaşa çevrilib. Bu gün Azərbaycan beynəlxalq rəqabətqabiliyyətli reytingində irəliləyib, qeyri-neft sektorunun inkişafında böyük uğurlar əldə edib. Eyni zamanda, Azərbaycan bu gün çox etibarlı bir nəqliyyat dəhlizinə çevrilib. İqtisadiyyatla yanaşı, Azərbaycanın ayrı-ayrı sahələr üzrə uğurları diqqəti cəlb edir. İnsan kapitalının gücləndirilməsi, sosial obyektlərin tikintisinə və yeni iş yerlərinin yaradılmasına böyük diqqət ayrılır. Eyni zamanda, Azərbaycan milli maraqlarını beynəlxalq hüquq çərçivəsində yüksək səviyyədə müdafiə edir. Bu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsidir. Artıq Ermənistanın hədə-qorxu ilə danışımaq siyasəti iflasa uğrayıb.

Bir sözlə, Azərbaycanın reallığa əsaslanan xarici siyasət kursu ölkəmizin beynəlxalq aləmdə yerini və rolunu daha da möhkəmləndirib. Belə ki, son 16 il ərzində Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə qazandığı nüfuz, getdikcə güclənən mövqeləri, dünya birliyi tərəfindən böyük dəstək, malik olduğu müsbət reputasiya da bunu təsdiq edir. Və son 16 il ərzində bu istiqamətdə qazanan uğurlar da bunu aydın göstərir.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Çin Xalq Respublikasının "Bir kəmə, bir yol" Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda iştirak edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev forum çərçivəsində mühüm görüşlər keçirdi. Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü, Çin Xalq Siyasi Məşvərət Şurasının sədri Van Yanla görüşü zamanı dövlət başçımız ölkələrimiz arasında bütün istiqamətlərdə əməkdaşlığın inkişafında müsbət dinamikaların olduğunu bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Çin dövləti başçısının təşəbbüskarı olduğu "Bir kəmə, bir yol" layihəsinə mühüm əhəmiyyət verdiyini, bu təşəbbüsü dəstəklə-

yən ilk ölkələrdən olduğunu qeyd edib. Bildirib ki, ölkəmizdə müasir nəqliyyat infrastrukturunun yaradılmasına xüsusi önəm verilir. Prezident İlham Əliyev "Bir kəmə, bir yol" Beynəlxalq Forumuna dəvətə görə təşəkkür etdi, bunu Azərbaycana olan hörmətin və dostluğun nümunəsi kimi qiymətləndirib. Dövlət başçısı bu səfərinin Azərbaycanla Çin arasında əməkdaşlığın inkişafına ciddi təkan verəcəyini bildirdi.

Van Yan Azərbaycan Prezidentinin Çinə səfərinin ikitərəfli əlaqələrə töhfə verdiyini bildirdi: "Bir kəmə, bir yol" layihəsinin hər tərəfli əməkdaşlığı ehtiva edən geniş ictimai platforma olduğunu deyən Van Yan Azərbaycanın və Çinin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində daim bir-birini dəstəklədiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, ölkələrimiz birgə səylərlə siyasi, iqtisadi,

nəqliyyat, humanitar və digər sahələrdə əməkdaşlığı daha da inkişaf etdirməlidir.

Azərbaycan Prezidentinə global miqyasda növbəti böyük etimad

Dünyanın ən güclü fövqəldövlətlərindən olan Çinin lideri Azərbaycan Prezidentini dostu adlandıraraq, Onun dəstəyini yüksək qiymətləndirib və daha uğurlu gələcəyə birgə imza atacaqlarını bəyan edib.

Ən mühüm nüans isə odur ki, dövlət başçımız "Bir kəmə, bir yol" layihəsinin əsas dəstəkçilərindən biri olmaqla kifayətlənmədiyini, bu təşəbbüsün həyata keçirilməsində də əsas siyasi-iqtisadi istinadlardan olacağını bildirdi və bu rəy beynəlxalq səviyyədə olduqca mühüm müdafiə kimi də-

yərləndirildi.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev son 16 illik Prezidentlik fəaliyyəti dövründə xarici rəsmi səfərləri zamanı keçirdiyi rəsmi görüşlərdə Ona yüksək etimadın olduğunu şahidi olmuşuq. Bu etimad isə, dövlət başçısı İlham Əliyev diplomatiyasının siyasətinin reallığıdır. Bu etimad növbəti dəfə Çin Xalq Respublikasından gəldi. Azərbaycan dövləti hər bir dost ölkəyə böyük önəm verir, eyni ilə Çin Xalq Respublikasına. Eyni ilə Çinin də daim Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qətiyyətlə dəstəkləməsi, Dağlıq Qarabağ probleminin yalnız sərəhdərin dəyişməzliyi prinsipi ilə həllini mümkün sayması Azərbaycan üçün çox vacib və əhəmiyyətlidir. Və belə bir siyasi, iqtisadi güclə dost olmaq Azərbaycan

Ərəstun Mehdiyev: Tarixi yenidən yazmaq cəhdlərini qəti şəkildə pisləməliyik

Sankt-Peterburqdakı B.Yeltsin adına Prezident Kitabxanasında Böyük Vətən müharibəsində Leningradın blokadanı tam azad edilməsinin 75-ci ildönümünə həsr olunmuş "Birlikdə qazanan böyük qələbə" mövzusunda beynəlxalq forum keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Avrasiya Tədqiqatları Fondu, "Şimal-Cənub" Politologiya Mərkəzinin MDB ölkələri Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondunun (DHƏF) dəstəyi ilə təşkil etdikləri foruma 250-dən çox iştirakçı, o cümlədən Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri müavini Ərəstun Mehdiyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdən geniş tərkibli nümayəndə heyəti qatılıb. Tədbirin açılışında Rusiya Prezi-

denti Vladimir Putinin forum iştirakçılara ünvanladığı təbrik məktubu oxunub. Forumun plenar iclasında Sankt-Peterburqun qubernatoru vəzifəsini icra edən Aleksandr Beqlov, Rusiya Prezidentinin beynəlxalq humanitar əməkdaşlıq üzrə xüsusi nümayəndəsi Mixail Şvidkoy, Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu və başqaları çıxış edərək keçmiş sovet respublikaları xalqlarının Böyük Vətən müharibəsində nümayiş etdirdikləri birlik və şücaətdən danışdılar.

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri müavini Ərəstun Mehdiyev çıxışında qeyd edib ki, Leningradın müdafiəsi Böyük Vətən müharibəsinin qəhrəmanlıq səhifələrindən biridir. Leningradın

müdafiəçiləri dünyaya görünməmiş yenilməzlik və fədakarlıq nümayiş etdiriblər. Ərəstun Mehdiyev Azərbaycanın alman faşizminin darmadağın edilməsinə layiqli töhfə verdiyini, 700 minə yaxın azərbaycanlının düşməne qarşı mərdliklə vuruşduğunu, cəbhə üçün lazım olan yanancağın 80 faizinin Bakı neftçiləri tərəfindən təmin edildiyini vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, azərbaycanlı əsgər və zabitlər bütün cəbhələrdə, o cümlədən Leningrad cəbhəsində rəşadətə vuruşublar. "Həlak olmuş həmvətənlərimizin xatirəsi əbədiləşdirilib, Piskaryov məzarlığında onların xatirə lövhəsi qoyulub. Leningradın blokadası dövründə baş vermiş bir hadisəni də xatırlamaya bilmirəm. Müharibənin ən qızğın dövründə, 1941-ci ildə Le-

ningrad, Ermitajda dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin 800 illik yubileyi qeyd olunmuşdu. Bu, piterburqluların zəngin daxili aləminin və nəcibliyinin daha bir nümunəsidir", - deyərək Ərəstun Mehdiyev bildirdi. O xatırladı ki, bu gün Leningrad blokadasının şahidləri dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayırlar. Onların arasında taleyini Azərbaycana

bağlayanlar da var. Lakin zaman durmadan irəliləyir və təəssüf ki, indi Azərbaycanda blokadanın cəmi 9 şahidi qalıb. Ölkəmizdə müharibə veteranlarına daim xüsusi qayğı ilə yanaşılır. Qələbə bayramı ərzində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə müharibə veteranlarına, blokada dövrünü yaşamış Leningradın müdafiəçilərinə birdəfəlik müavinətlər ödənilir, "Əbədi alay" aksiyası və digər tədbirlər keçirilir. Ərəstun Mehdiyev təəssüflə qeyd edib ki, son illər müxtəlif ölkələrdə Böyük Vətən müharibəsində sovet xalqının fədakarlığı haqqında həqiqətləri təhrif etmək, nasizmə, faşist cəlladlarının havadarlarına bəraət qazandırmaq meylləri ilə üzləşirik. O deyib: "Bu, yolverilməzdir. Biz səylərimizi birləşdirib, tarixin saxtalaşdırılması halları ilə mübarizə aparmalı, Qələbənin əhəmiyyətini kiçiltmək, tarixi yenidən yazmaq cəhdlərini qəti şəkildə pisləməliyik".

Ölkə vətəndaşlarının hər biri dövlət başçısının diqqət və qayğısını öz üzərində hiss edir

İlham Əliyev: "Yaxın gələcəkdə Azərbaycanda elə bir şəhər olmayacaq ki, orada ən müasir tibbi mərkəz olmasın"

Bu gün ölkəmizin hər bir guşəsi gündən-günə gözəlləşir və sürətlə inkişaf edir. İnsanların əhval-ruhiyyəsində yüksəliş və canlanma hiss olunur. Ona görə də, fəxr-lə deyə bilərik ki, Azərbaycan öz uğurları, iqtisadi inkişafı ilə dünya dövlətləri arasında seçilən bir ölkəyə çevrilib. Səhiyyə sisteminin təkmilləşdirilməsi, bu sahənin müasirləşdirilməsi və inkişafı istiqamətində, son illərdə həyata keçirilən dövlət proqramları, eləcə də, islahatlar bu sahəyə də dəyərli töhfələr verir. Müxtəlif səhiyyə müəssisələrinin, o cümlədən, xəstəxanaların, müalicə-diaqnostika, reabilitasiya mərkəzlərinin, poliklinikaların inşası həyata keçirilib, səhiyyə ocaqları əsaslı təmir olunub və lazımı avadanlıqla təmin edilib.

Azərbaycanda səhiyyənin inkişafı istər yeni tibb ocaqlarının inşasında, istər mövcud xəstəxana və tibb mərkəzlərinin bərpasında, istərsə də tibb müəssisələrinin ən müasir avadanlıqla təchiz edilməsində özünü daha qabarıq büruzə verir. Bütün bunlar sübut edir ki, Azərbaycan vətəndaşlarının hərtərəfli tibbi xidmətlə təmin edilməsi istiqamətində icra olunan layihələri dövlətimizin başçısı daim nəzərdə saxlayır. Bu layihələr, eyni zamanda, vətəndaşlarımızın, məhz ölkəmizdə yüksək səviyyəli tibbi xidmətlərdən yararlanması ilə bağlı görülən mühüm işlərin davamlı olduğunu göstərir. "İnsan sağlamlığı bizim üçün ən başlıca məsələlərdən biridir" deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının dayandığını dəfələrlə bildirib: "Hər bir insan üçün onun sağlamlığı, onun yaxınlarının sağlamlığı xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Biz çalışırıq və çalışacağıq ki, bu sahədə bütün lazımı tədbirləri görək".

"BİZ ÖLKƏMİZİN SƏHIYYƏ SAHƏSİNİN MADDİ-TEKNİKİ BAZASININ YARADILMASININ TAMAMLANMASINI GÖRƏCƏYİK"

Son 16 il ərzində ölkəmizdə 600-dən çox xəstəxana, tibb müəssisəsi tikilib, eləcə də, əsaslı şəkildə təmir edilib. Ölkəmizin hər bir bölgəsində vətəndaşlara yüksək səviyyəli tibbi xidmət göstərilir. "Yaxın gələcəkdə Azərbaycanda elə bir şəhər olmayacaq ki, orada ən müasir tibbi mərkəz olmasın" deyən dövlət başçısı insanların sağlamlığının ən vacib məsələ olduğunu bildirib: "Bu gün statistika, Dünya Səhiyyə Təşkilatının hesablamalarında Azərbaycanın

artan reytinginə baxdıqda, görürük ki, bu sahədə çox yaxşı nəticələr var. Azərbaycanda insanların ömrünün uzunluğu artır, körpə-ana ölümü azalır. Əlbəttə ki, bu istiqamətdə daha da böyük addımlar atılacaq. Amma prinsipcə, səhiyyə sisteminin maddi bazasının yaradılması prosesi başa çatmaq üzəridir".

Bu il ölkəmizdə dörd şəhər xəstəxanası istifadəyə veriləcək, yaxud tikintisi davam etdiriləcək. Cənab Prezident "Nəhayət, biz öl-

kəmizin səhiyyə sahəsinin maddi-tekni-ki bazasının yaradılmasının tamamlanmasını görecəyik" deyərək, bunun böyük hadisə olduğunu bildirib: "Çünki bu gün ölkəmizdə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsi yüksəlir, imkanlar artır. Biz bu imkanlardan istifadə edib bu gün vətəndaşlara çox gözəl xidmət göstərə bilirik".

Bu gün ölkə vətəndaşlarının hər biri dövlət başçısının diqqət və qayğısını öz üzərində hiss edir. Vətəndaşların ildə bir dəfə

pulsuz tibbi müayinələrdən keçirilməsi buna bariz nümunədir. Prezidentin tapşırığına əsasən, hər il 5 milyondan çox insanın dövlət xətti ilə tibbi müayinədən keçməsi, insanların sağlamlığına ayrılan diqqətdir. "Bu, bizim təşəbbüsümüzdür və dünyanın nadir ölkələrində belə təşəbbüs həyata keçirilir" deyən ölkə Prezidenti bu təşəbbüsün bir məqsədi olduğunu qeyd edib: "Vətəndaşların sağlamlığında hər hansı bir problem varsa, onu vaxtında aş-

kar etsinlər və yüksək səviyyəli müalicə alsınlar." Artıq bu proqram nəticəsində minlərlə insan lazımi səviyyədə müalicə alır.

"...SAĞLAM HƏYAT TƏRZİ HƏR BİR VƏTƏNDAS ÜÇÜN ƏSAS PRİNSİP OLMALIDIR"

Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Samux rayon Mərkəzi Xəstəxanasının layihələndirilməsi və tikintisi ilə bağlı Sərəncamı səhiyyəyə ayrılan diqqətin daha bir təzahürüdür. Bu məqsədlə, dövlət büdcəsindən Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinə 1,0 (bir) milyon manat ayrılıb. "İnsan sağlamlığını şərtləndirən bir çox amillər var" - deyən ölkə Prezidenti onların arasında, ilk növbədə, sağlam həyat tərzini olduğunu bildirir: "...Sağlam həyat tərzini hər bir vətəndaş üçün əsas prinsip olmalıdır".

Görülən davamlı işlər Azər-

baycan vətəndaşlarının daha da yaxşı - sağlam və rahat yaşamasına yönəlib. "Buna nail olmaq üçün güclü iqtisadiyyat olmalıdır və biz bu iqtisadiyyatı qururuq" deyən Azərbaycan Prezidenti ölkəmizin öz daxili imkanları hesabına bütün lazım olan məsələləri həm sosial, həm iqtisadi, həm də infrastrukturla bağlı və digər məsələləri həll etdiyini vurğulayıb.

NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI

Zərifə xanım Əliyevanın adı oftalmologiya tarixinə qızıl hərflərlə yazılıb

- Səbinə xanım, söhbətimizə Azərbaycan səhiyyəsinin bu günü ilə körpü salmaq istədik...

- Səhiyyənin inkişafı dövlətimizin siyasətinin əsas istiqamətlərindəndir. Yeni tibb ocaqlarının yaradılması, onların müasir avadanlıqlarla təchiz edilməsi, yerli tibb kadrlarının yetişdirilməsi, bilik və təcrübələrinin artırılması üçün konfransların, seminarların və treninqlərin təşkili qarşıya qoyulan əsas məqsədlərdən biridir. Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdırdan sonra iqtisadiyyatın digər sahələri kimi, səhiyyə sistemində də təkmil islahatlar həyata keçirilmiş, nöqsanların aradan qaldırılması istiqamətində ciddi tədbirlər görülmüş və gələcək layihələrin konturları müəyyənləşdirilmişdir. Son 15 ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz inkişaf, tərəqqi yolunda inamla addımlayır, bütün bölgələrimizdə yüzlərlə tibb ocağı tikilərək əhalinin istifadəsinə verilib, tibb müəssisələrində fəaliyyət göstərən kollektivin əsasən yerli kadrlardan ibarət olması, beynəlxalq tibbi standartlara cavab verən yüksək keyfiyyətli avadanlıqlarla təchizatı təmin edilib, əhaliyə göstərilən səhiyyə xidmətlərinin keyfiyyəti daha da yaxşılaşdırılıb. Tibb sahəsində ən qabaqcıl və müasir müalicə üsullarının tətbiqi əvvəllər müalicəsi respublikamızda mümkün olmayan xəstəliklərin də qarşısını almağa geniş şərait yaradıb. Prezident İlham Əliyev tərəfindən dərman-eczaçılıq preparatlarının keyfiyyətinə və qiymətləndirilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi, əhalinin rifahının yüksəldilməsi və keyfiyyətli tibb xidmətləri ilə təchiz olunması məqsədilə təsdiqlənən "Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında" Qanun, "Yoluxucu xəstəliklərin immunoprolifaktikası haqqında", "Şəkərli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında", "Dərman vasitələri haqqında" və s. kimi müxtəlif Fərman və sərəncamlar, həmçinin eczaçılıq zavodlarının tikintisinə start verilməsi bir daha göstərir ki, əhaliyə yüksək keyfiyyətli səhiyyə xidmətinin göstərilməsi prioritetdir.

- Adı oftalmologiya tarixinə qızıl hərflərlə yazılan görkəmli oftalmoloq-alim Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 96 illiyi ərəfəsindəyik. Zərifə xanımı necə xarakterizə edərdiniz?

- Bu suala cavab vermək üçün akademik Zərifə xanım Əliyevanın özündən sitat gətirmək istəyirəm: "Əsl həkim yalnız o şəxsdir ki, xəstənin əzablarını öz əzabları bilir və onun üçün sağalib evinə-əşiyinə qayıtmış insanın təbəssümünə ən yüksək mükafatdır. Buna görə də hər dəfə xəstələri qəbul edəndə, onlarla söhbət aparanda həkim həm xəstə qarşısında, həm də cəmiyyət qarşısında, ən başlıcası isə öz vicdanı qarşısında mənəvi məsuliyyət hiss edir. Vicdan əsas hakimimizdir. Ən çətin məqamda və ən xoş saatımızda o bizimlə üz-üzə dayanıb soruşacaq: "Sənin ağ xalat geyinməyə haqqın varmı?" Onilliklər boyu təkcə biliklərini deyil, həm də ürəyinin hərərətinə öz əllərinlə insanlara çatdırmalısan".

Akademik Zərifə xanım Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin baş həkimi, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Səbinə Məcidovanın yap.org.az-a müsaibəsi

Zərifə xanım Əliyevanı həkim etikası və tibbi deontologiya məsələləri həmişə düşündürmüşdür. O, gənc həkimlərin tərbiyəsinə, onların peşə fəaliyyəti ilə bağlı problemlərinin öyrənilməsinə və həllinə xeyli zəhmət sərf etmişdir. Onun çoxsaylı məqalələri, çıxışları məhz bu məsələyə həsr olunmuş, "Yüksək etimad" kitabı isə cəmiyyətdə həkimin şəxsiyyət kimi formalaşması prosesinə dəyərli töhfə vermişdir. Zərifə Əliyeva səhiyyədə kadr hazırlığına və həkimlərin ixtisasının təkmilləşdirilməsinə gərgin əmək sərf etmişdir. Onun birbaşa rəhbərliyi altında gənc alimlərin və həkim-oftalmoloqların böyük bir nəslə yetişmişdir. Zərifə xanım tələbələrinə zəngin həyat təcrübəsini öyrətmiş, onlara diqqət və qayğı ilə yanaşmışdır. O, heç zaman gərgin işdən usanmamış, ilhamla çalışmışdır. Həkim kimi fədakarlığı, yüksək vətəndaşlıq məsuliyyəti, səmimiyyəti və qayğıkeşliyi, insanlara və onların problemlərinə göstərdiyi diqqət, fəal həyat mövqeyi bu böyük şəxsiyyətə həmkarlarının, yetirmələrinin və xəstələrinin dərin hörmətini qazandırmışdır.

Bütün bu elmi fəaliyyəti ilə yanaşı, Zərifə xanım, eyni zamanda, qayğıkeş ana, gözəl, vəfali ömür-gün yoldaşı olmuşdur. Bu ocaqda iki övlad böyüyüb: ata-anasına layiq, qəlblərində daim Azərbaycan sevgisi yaşadan, Vətənimizin qüruru sayılan övladlar. Deyirlər, ana övladını özündən də çox istəyir. Tanrının bəxş etdiyi övladlarına qarşı Zərifə xanım məhz belə ana olub. Enişli-yoxuşlu ömür yollarında birgə addımladığı həyat yoldaşı, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev gərgin fəaliyyətlə məşğul olan, həyatını bütövlükdə Azərbaycana həsr edən böyük şəxsiyyət kimi yorulmadan müqəddəs amallar yolunda öz qüvvəsini əsirgəmədi. Bu gün böyük fəxr hissi ilə qeyd edirik ki, qüdrətli, güclü Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin şah əsəridir.

- Ulu öndər Heydər Əliyevin təbirincə desək, "Özünü həkimlik, təbiblik peşəsinə həsr edən insanlar xoşbəxt dirlər. Çünki

cəmiyyətin onlara həmişə ehtiyacı var." Amma bu məqamı da nəzərə alsaq ki, insan reallıqları hiss etməklə yanaşı, onu öz gözləri ilə gördükdə həyata bağlılığı daha yüksək olur, bu halda bu duyğuları yaşamaqlarına yardımçı olan gözlərə işıq verən həkimlərin zəhməti daha aydın görünür, daha yüksək dəyər tələb edir. Zərifə xanım Əliyevanı nura uzanan yolun əbədi sakininə çevirən, ölməzliyini şərtləndirən hansı amillərdir?

- Qeyd etdiyimiz kimi, akademik Zərifə xanım Əliyeva Azərbaycanda müasir oftalmologiya elminin yaradıcılarından və banilərindən biridir. İllərlə fəaliyyət göstərdiyi sahə üzrə minlərlə xəstənin sağalaraq göz xəstəliklərindən xilas olması üçün çalışmışdır. 1947-ci ildə Azərbaycan Tibb Universitetini bitirdikdən sonra əmək fəaliyyətinə başlayan zaman Azərbaycanda traxoma infeksiyon xəstəliyi tüğyan edirdi. Təəssüf ki, o zamanlarda bu xəstəliyin etiologiyası və yaranma səbəbləri kifayət qədər öyrənilmədiyinə və müalicə üsulu olmadığına görə yüzlərlə xəstə dünya işığından məhrum olurdular. Bu səbəbdən Zərifə xanım əmək fəaliyyətinin ilk illərindən etibarən bu xəstəliklə mübarizəyə başlamış, onun bəşvərə səbəblərinin dərinə öyrənilməsi üçün Azərbaycanda traxoma xəstəliyinin daha geniş yayıldığı rayonlara gedir, həkim-oftalmoloqlara məruzələr oxuyur, əhali arasında çoxlu söhbətlər aparırdı. Bu infeksiya və onun ağır nəticələri ilə effektiv mübarizə təkcə oftalmologiya elmi üçün deyil, bütövlükdə respublikanın səhiyyəsi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyırdı. Azərbaycanda traxomanın kökünün kəsilməsini qarşısına məqsəd qoyan Zərifə xanım bu problemin nə qədər çətin və mürəkkəb olduğunu çox yaxşı bilirdi. Bu səbəbdən Zərifə xanım təhsilini Moskva şəhərində Ümumittifaq Mərkəzi Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda davam etdirmiş və ixtisaslaşdırma kursunu müvəffəqiyyətlə başa çatdırdıqdan sonra Vətənə qayıtmışdı. 1949-cu ildən başlayaraq Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Göz Xəstəlikləri İnstitutunda elmi işçi kimi fəaliyyətə başlayır. Uğurlu tədqiqatların nəticələri Zərifə Əliyevanın 1960-cı ildə müdafiə etdiyi "Traxomanın digər terapiya üsulları ilə birlikdə sintomisinlə müalicəsi" mövzusunda namizədlik dissertasiyanın əsasını təşkil etmişdir. Bu sahə üzrə ixtisaslaşaraq, elmlər namizədi dərəcəsinə yüksələn Zərifə xanımın təklif etdiyi müalicə metodu tezliklə bütün respublikada tətbiq edilir və ölkəmiz bu xəstəlikdən xilas olur. Buna görə də Azərbaycanda traxomanın sosial xəstəlik kimi ləğvi məhz Zərifə xanımın adı ilə bağlıdır.

İlləri sistemli şəkildə nəzərdən keçirdikdə Zərifə xanım Əliyevanın oftalmologiya tarixində zəngin səhifələr yazdığını daha aydın görürük. Yeri gəlmişkən qeyd etmək lazımdır ki, Zərifə xanım Əliyevanın elmi maraqları yalnız görmə orqanının peşə patologiyası problemləri ilə məhdudlaşmırdı. Onun həkim-oftalmoloqlar üçün nəzərdə tutulmuş dərslər vəsaitləri ("Herpetik göz xəstəliyi",

"Ağır virus konyunktivləri" və s.), bir çox elmi məqalələri və monoqrafiyaları - "Gözün hidrodinamik sisteminin anatomo-fizioloji xarakteristikası" və "Yaşla bağlı gözün əsəb yollarının dəyişməsi", "Göz sulanmasının fiziologiyası", "Göz sulanmasının müasir cərrahiyyə üsulları ilə müalicəsi" monoqrafiyaları təkcə oftalmoloqların yox, həm də fizioloqların diqqətini cəlb edib. Zərifə xanım Əliyeva fundamental "Terapevtik oftalmologiya" və "Iridodagnostikanın əsasları" kimi nadir elmi əsərlərin müəlliflərindən biridir. Bu əsərlər indi də hər bir oftalmoloq üçün stolüstü kitabları olaraq qalır. Onun zəngin pedaqoji, elmi və əməli təcrübəsi "Oftalmologiyanın aktual məsələləri" monoqrafiyasında öz əksini tapıb.

Zərifə xanım Əliyevanın xidmətləri daim yüksək dəyərləndirilib. Böyük xidmətlərinə, çoxillik elmi-tədqiqat işlərinə görə 1983-cü ildə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının akademiki seçilib. O, bütün fəaliyyəti boyu böyük ictimai iş aparmış, keçmiş İttifaqın Sülhü Müdafiə Komitəsinin üzvü, Azərbaycan Sülhü Müdafiə Komitəsi sədrinin müavini, "Bilik" Cəmiyyəti İdarə Heyətinin üzvü və keçmiş İttifaqın Oftalmoloqları Elmi Cəmiyyəti İdarə Heyətinin üzvü olmuşdur. O, həm də "Oftalmologiya xəbərləri" jurnalının redaksiya heyətinin üzvü olub. Zərifə xanım Əliyeva bir sıra orden və medallarla təltif olunmuş, Azərbaycanın "Əməkdar elm xadimi" fəxri adına layiq görülmüşdür.

Təbii ki, bu qiymətləndirmələr sırasında Zərifə xanım Əliyevaya milyonların sevgisi daha əsas yer tutur. Bu sevgi onun yuxarıda qeyd etdiyimiz fikirlərinə istinadən ən böyük mükafatdır.

Böyük fəxrət hissi ilə bildirmək istədim ki, Azərbaycan Tibb Universitetini bitirdikdən sonra əmək fəaliyyətimə məhz Milli Oftalmologiya Mərkəzində başlamış və bu illər ərzində Zərifə xanımın şəərəfli əmək fəaliyyəti mənim üçün böyük nümunə olmuşdur. Akademik Zərifə Əliyevanın adını daşıyan Milli Oftalmologiya Mərkəzində bütün əmək fəaliyyətim dövründə məhz onun kimi xalqıma yüksək keyfiyyətli tibbi xidmət göstərməyə, dövlətə, xalqa layiqli bir vətəndaş olmağa çalışmışam və çalışacağam.

- Səbinə xanım, təbii ki, "Gözlərə nur verək" devizini fəaliyyətinin əsas prinsipi kimi qəbul edən Milli Oftalmologiya Mərkəzinin məsuliyyətini iqiqat artıran əsas amil məhz Zərifə xanım Əliyevanın adını daşmasıdır.

- Əlbəttə. Qeyd edək ki, 1946-cı ildən fəaliyyətə başlamış Elmi-Tədqiqat Göz Xəstəlikləri İnstitutu 2002-ci ildən Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi olaraq fəaliyyət göstərir. 22 may 2009-cu il tarixdə ölkə Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Milli Oftalmologiya Mərkəzinin yeni binasının açılışı olub.

Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi beynəlxalq standartlara cavab verən müasir diaqnostik avadanlıqlarla təchiz olunub. Mərkəzdə oftalmologiyanın bütün sahələrini əhatə edən şöbələr və yüksək ixtisaslı mütəxəssislər fəaliyyət göstərir. Ən müasir texnologiyalar əsasında işləyən diaqnostik avadanlıq və üsulların istifadəsi görmə orqanlarının anatomik və funk-

funksional parametrlərini dəqiq müəyən etmişdir ki, bu da göz xəstəliklərinin diaqnostikası və müalicəsinin keyfiyyətini, gözün müəyyən strukturunda aparılan cərrahi əməliyyatların funksional nəticələrini qat-qat yüksəltmişdir.

Mərkəzin aparıcı cərrahları dünyanın qabaqcıl oftalmoloji müəssisələrində aparılan unikal cərrahi əməliyyatları tətbiq edirlər.

10 ildir Masallı rayonunda, 3 ildir Gəncə şəhərində Mərkəzin Regional şöbələri fəaliyyət göstərir. Bu filiallar ən müasir oftalmoloji avadanlıqlarla təhciz olunub. Regional şöbələrdə yerli əhaliyə yüksək ixtisaslı cərrahi və konservativ yardım göstərilir.

Heydər Əliyev Fondu və Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi arasında sıx əlaqələr yaradılıb. Mərkəzin əməkdaşları Fondun humanitar fəaliyyətini dəstəkləyərək bu işdə öz köməkliklərini əsirgəmir. Respublika əhalisinə humanitar yardımın göstərilməsinə Mərkəzin Səyar Klinikasının da fəaliyyəti daxildir. Bu klinika ölkəmizin ən ucqar rayon və kəndlərinə müntəzəm şəkildə gedərək, əhaliyə yüksək ixtisaslı, müasir texnologiyalı cərrahi və terapevtik oftalmoloji yardım göstərir. Bakı şəhərinin müxtəlif ali tədris və digər müəssisələrində, məktəblərdə və uşaq bağçalarında dispanserizasiya işini aparır. Bununla da akademik Zərifə xanım Əliyevanın arzularından biri də həyata keçir.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin 2017-ci ildə imzaladığı Fərmana əsasən, gözün buynuz qişasının Azərbaycana idxalına və ölkəmizdə buynuz qişası transplantasiyası əməliyyatının aparılmasına icazə verilib.

Keçən il oktyabr ayının 4-dən etibarən Səhiyyə Nazirliyinin dəstəyi ilə Mərkəməzədə artıq belə əməliyyatların həyata keçirilməsinə başlandı. İndiyədək buynuz qişası köçürülməsinə ehtiyacı olan xəstələr İrana, Rusiyaya, Türkiyəyə getmək məcburiyyətində qalırdılar. İndi isə Səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyevin bu cərrahi əməliyyatın yenidən Azərbaycanda icra olunması üçün göstərdiyi dəstək nəticəsində artıq vətəndaşlarımız gözələrini əməliyyat etdirmək üçün başqa ölkələrə üz tutmayacaqlar. Ölkəmizdə gözün buynuz qişasının transplantasiyası əməliyyatlarının uzun fasilədən sonra yenidən həyata keçirilməsi Azərbaycanda tibb elminin inkişafı yolunda mühüm bir hadisədir.

- Milli Oftalmologiya Mərkəzi Zərifə xanım Əliyevanın ana-dan olmasının 96 illiyi ilə bağlı hansı tədbirləri nəzərdə tutub?

- 29 aprel 2019-cu il tarixində Mərkəzədə akademik Zərifə Əliyevanın 96 illiyinə həsr edilmiş "Oftalmologiyanın aktual məsələləri" mövzusunda elmi konfransın, 24 may 2019-cu il tarixində isə Mərkəzimizin 10 illiyinə həsr edilmiş "Oftalmologiyanın bu günü və gələcəyi" adlı beynəlxalq elmi-praktik konfransın, iyun ayında isə Azərbaycan Retinoloqların IV konfransının keçirilməsi planlaşdırılır.

Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin rəhbəri professor Elmar Qasimovun təşəbbüsü və dəstəyi ilə ölkəmizdə yüksək ixtisaslı gənc oftalmoloqlar hazırlanır və Oftalmologiya elmi uğurla inkişaf edir. Mərkəzin gənc mütəxəssisləri dünyanın ən nüfuzlu oftalmoloji ocaqlarda təcrübə hazırlıq keçir, gözün müxtəlif xa-

rakterli patologiyası müalicəsinin ən müasir üsullarına yiyələnir və bu təcrübəni öz işlərində müvəffəqiyyətlə tətbiq edirlər.

Bütün əməkdaşlarımız belə bir Mərkəzədə işlədikləri üçün fəxr edir, adını daşdırdığı akademik Zərifə xanımın həyat və fəaliyyətini özlərinə örnək bilib, onun adına layiq keyfiyyətli tibbi xidmət göstərməyə çalışırlar.

- Səbinə xanım, sonda bir Azərbaycan vətəndaşı kimi Azərbaycanımızın inkişafına bir baxış keçirməyinizi istərdik...

- Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, müasir müstəqil Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin şah əsəridir. 1993-cü ildə ümum-millilə lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışı ilə başlanan inkişaf yolu son 15 ildə möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bu yol inkişaf, tərəqqi yoludur. Bu gün Azərbaycanın sabitlik diyarı kimi nüfuz qazanması, adının ən islahatçı, xoşbəxt ölkələr sırasında çəkilməsi düşünülmüş və gələcəyə hesablanmış siyasətin nəticəsidir. Təbii ki, uğurlarımızın miqyası genişdir, onları bir sual çərçivəsində əhatə etmək qeyri-mümkündür. Reallıq budur ki, müstəqil Azərbaycanımız bütün sahələrdə tərəqqi edir, dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasında addımlamaq istəyinə nail olmaq üçün zəruri olan bütün addımları gerçəkləşdirir. Azərbaycan bu gün dünyaya yeni iqtisadi və sosial dövlət modelini təqdim edir. Bütün bunlar əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan məqsədyönlü və düşünülmüş siyasətin bu gün möhtərəm Prezi-

dentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin, təkmil islahatların, idarəçilik sistemində yeniləşmənin nəticəsidir.

Uğurlarımızda Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xidmətləri böyükdür. Mehriban xanım Əliyevanın təkə tibb sahəsinə diqqət və qayğısından saatlarla danışa bilərik. Onun bu sahəyə göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsində böyük əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilir ki, xalqımız tərəfindən bu addımlar təqdirəlayiq qiymətləndirilir. Talassemiya Mərkəzinin yaradılmasını, bir çox poliklinika, xəstəxana, məktəblər və digər sosial əhəmiyyətli müəssisələrin tikilib istifadəyə verilməsini xüsusi qeyd etməliyik. Xeyrixah əməlləri, necib təşəbbüsləri, Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi sahəsində yorulmaz fəaliyyəti Mehriban xanım Əliyevanın UNESCO-nun Xoşməramlı səfiri adına layiq görülməsini şərtləndirir.

Təbii ki, uğurlarımız qarşıdakı illərə daha böyük inamla addımlamağımıza geniş imkanlar açır. Xalqımız 11 aprel 2018-ci il prezident seçkilərində yenidən möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevi dəstəkləməklə növbəti 7 ilin hədəflərini gerçəkləşməsinə təmin etdi. Xalqımızın Prezidentinə sevgisi böyükdür. Onun ətrafında sıx birləşərək gələcəyə inamla irəliləyir, tam əmindirlər ki, tezliklə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ədalətli həllini tapacaq, soydaşlarımız doğma yurd-yuvalarına qayıdacaq, Azərbaycan daha möhtəşəm uğurları ilə müstəqillik tarixinin uğur səhifələrini zənginləşdirəcək.

Riad Qasimov: "İçərişəhərdə təmir işləri qətiyyətlə tikinti mahiyyəti kəsb etmir"

İçərişəhərin Kiçik Qala küçəsində, Qala divarları boyunca yerləşən və abidələrə heç bir zərər yetirməyən kafe və restoranların təmiri həyata keçirilir. Təmir işləri qətiyyətlə tikinti mahiyyəti kəsb etməyərək, sadəcə qonaqlara yüksək səviyyəli xidmətin göstərilməsi

lari və digər dünya və ölkə əhəmiyyətli tarixi-memarlıq abidələrində uğurla tamamlanmış çoxsaylı bərpa və konservasiya işləri həyata keçirilib.

"İdarənin hər il yenilənən bərpa və konservasiya proqramına əsasən, Qoruq ərazisində mövcud olan tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması, memarlıq-estetik görünüşünün və uzunömürlülüüyünün təmin edilməsi üçün daimi olaraq müvafiq tədbirlər həyata keçirilir. Qeyd etməliyik ki, həmin ərazidə yerləşənictimai işə obyektleri artıq 10 ilə yaxındır fəaliyyət göstərir və bu müddətdə obyektlər təmir edilməyib. Ona görə də qonaqlara keyfiyyətli servisin göstərilməsi, onların rahatlığının təmin edilməsi, avadanlıq və dizayn baxımından müasir standartlara uyğunlaşdırmaq kimi məqsədlərə əsaslanan təmir işləri zəruridir. Bu üslubda təmir-bərpa işləri Qoşa qala divarlarına heç bir zərər verməməyə yanaşı, nə İçərişəhərin, nə də Qala divarlarının görünüşünə xələl gətirmir", - deyərək aparat rəhbəri qeyd edib.

uzunömürlülüüyünün təmin edilməsi üçün daimi olaraq müvafiq tədbirlər həyata keçirilir. Qeyd etməliyik ki, həmin ərazidə yerləşənictimai işə obyektleri artıq 10 ilə yaxındır fəaliyyət göstərir və bu müddətdə obyektlər təmir edilməyib. Ona görə də qonaqlara keyfiyyətli servisin göstərilməsi, onların rahatlığının təmin edilməsi, avadanlıq və dizayn baxımından müasir standartlara uyğunlaşdırmaq kimi məqsədlərə əsaslanan təmir işləri zəruridir. Bu üslubda təmir-bərpa işləri Qoşa qala divarlarına heç bir zərər verməməyə yanaşı, nə İçərişəhərin, nə də Qala divarlarının görünüşünə xələl gətirmir", - deyərək aparat rəhbəri qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, son günlər sosial şəbəkələrdə İçərişəhərlə bağlı paylaşılan fotosəhifələr köhnə şəkillərdir. Orada görünən kərpic və materiallar qətiyyətlə Qala divarları ilə əlaqəli deyil. Hazırda sözügedən ərazidə yalnız yüngül metaldan ibarət dayaq mövcuddur və bu dayaq abidədən 1,5 metr aralı quraşdırılıb.

Bildirib ki, son illər Qız qalası, Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi, Məhəmməd məscidi, Dördbucaqlı qala, Bəylər məscidi, Qala divar-

Rumıniya və Bolqarıstan KİV-ləri Bakıda keçirilən Formula 1 yarışına barədə məlumatlar yayıb

Rumıniyanın və Bolqarıstanın KİV-ləri Bakıda keçirilən Formula 1 yarışına barədə məlumatlar yayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Pitstops.ro", "Automarket.ro" və digər xəbər portalının məlumatlarında bildirilir ki, 10 komandanın 20 pilotunun birincilik uğrunda mübarizə aparacağı yarış trekinin uzunluğu 6 kilometrdir.

Qeyd olunur ki, Bakı şəhər halqasının dünyanın ən məşhur pilotları - Lyuis Hemilton, Sebastyan Fettel, Valtteri Bottas və digərləri yarışacaqlar. Yarışın bir hissəsini əhatə edən İçərişəhərin paytaxtın müasir memarlıq abidələrini və Xəzərin sahilboyu hissəsini özündə birləşdirən ecazkar mənzərə olduğu diqqətə çatdırılır.

İngiltərəli turist: Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi digər yarışlardan möhtəşəmliyi ilə fərqlənir

Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi möhtəşəmliyi ilə digər yarışlardan fərqlənir. Bu sözləri Formula 1 SOCAR Azərbaycan Qran-Prisini izləmək üçün Bakıya gələn ingiltərəli turist Cemi Sleksmet AZƏRTAC-a məxsusi müsahibəsində deyib. Ölkəmizə ikinci dəfə gəldiyini vurğulayan C.Sleksmet azərbaycanlıların qonaqpərvər və gülerüz olduqlarını diqqətə çatdıraraq bildirib ki, şəhər traslarında yarış həmişə maraqlı olur. Ensiz və uzun yollarda bolidlərin mübarizəsi məni valeh edir. Ümid edirəm ki, gələn il təşkil olunacaq yarışa da gələcəyəm. Əyləncə zonasında çox gözəl şərait yaradılıb. Azərbaycan mətbəxinin zənginliyindən məftunluqla söz açan ingiltərəli turist deyib: "Özünəməxsus və dadlı milli xörəkləriniz var. Bakı həm Şərq, həm də Qərb mədəniyyətinin elementlərini görmək olar. Möhtəşəm binalar və denizkənarı park insanı valeh edir".

Bakıda Amerika film festivalı keçiriləcək

Bakıda ABŞ-ın ölkəmizdəki səfirliyinin "Park Cinema" ilə əməkdaşlığı çərçivəsində ilk Amerika film festivalı keçiriləcək. SİA-nın məlumatına görə, filmlər mayın 1-dən 5-dək "Flame Towers"də yerləşən "Park Cinema"da nümayiş olunacaq. Məlumat üçün bildirik ki, "İlk adam", "Yaraşıqlı oğlan", "Yaşıl kitab", "Simonu sev" və "Bir ulduz doğulur" kimi müxtəlif filmlər ingilis dilində (rus dilində altyazı ilə) təqdim ediləcək.

USA FILM FEST

27 aprel 2019-cu il

Zərifə xanım Əliyevanın keçdiyi şərəfli həyat yolu kamillik və müdrilik məktəbidir

lomatlar, şairələr və rəssamlar nadir şəxsiyyətlər idi. Zaman keçdikcə, nə qədər istedadlı və ağıllı, ezəmətli və cəsəretli qadının adı tarixə yazıldı.

XIX əsrin sonu - XX əsrdə Azərbaycanda qadınların ictimai fəallığının çox gözəl nümunələri

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynovanın yap.org.az-a müsahibəsini ixtisarla təqdim edirik

- Hicran xanım, aprelin 28-də görkəmli oftalmoloq alim, Əməkdar elm xadimi, akademik Zərifə Əliyevanın anadan olmasının 96-cı ildönümünü tamam olur. Xalqımız tərəfindən Zərifə xanım Əliyevanın həyatı və fəaliyyəti hər zaman böyük ehtiramla yad edilir. Bu barədə fikirlərinizi bilmək istərdik...

-Həyatda elə insanlar var ki, onlar hər hansı sahə, peşəyə bütün qəlbi ilə bağlanır, ömrünü ona həsr edir. Və zaman keçdikcə onların bu zəhməti böyük bir elmi-məktəbin əsasını təşkil edir. Biz fəxr edirik ki, belə insanlar içərisində qadın alim və ziyalılarımız çoxdur. Yüksək intellektual potensiala malik olan bu xanımların hər biri öz sahəsində novator ideyaları, dəyərli araşdırmaları ilə elmə dərin izlər qoyublar. Və illər sonra bu şəxsiyyətlərin həyatı, elmi fəaliyyəti bir nümunə kimi qalmaqda davam edir. Bu görkəmli simalardan biri də ictimai xadim Zərifə xanım Əliyevadır..

Dövlətimizin, dövlətçiliyimizin inkişafının bütün mərhələlərində qadınlarımız kişilərlə bərabər fəal iştirak etmiş, öz layiqli töhfələrini vermişlər. Qəhrəmanlıqla dolu keçmişimizə nəzər salsaq, görürük ki, istər torpaqlarımızın müdafiəsində, milli dövlətçiliyin formalaşmasında və idarə olunmasında, istərsə də xalqımıza məxsus dəyərlər sisteminin yaşadılmasında xidmətləri olan qadınlarımıza hər zaman hörmət və ehtiram olub. Xalqımızın qadın fəallığı sahəsində çoxxəsrlik tarixə söykənən böyük ənənələri var. Tarixi palitra kifayət qədər zəngindir: massagetlərin məğrur çarıçası, Əhəmənilər sülaləsinin əsasını qoymuş əfsanəvi Kire qalib gəlmiş Tomris, qəhrəman qadın hökmdarlar Nüşabə, Şirvana hücum edən Kırım xanını və osmanlı qoşunlarını məğlub edən Heyran Nisə Bəyim, mərkəzləşdirilmiş Azərbaycan dövlətinin yaradıcısı Fətəli xanın həyat yoldaşı Tuti Biki, Sara xatun, Dəspinə xatun və Mehriban Sultanım xanım özlərini diplomatiya sahəsində göstərmişlər. Mədəni fonda məşhur şairələr pleyadası parlaşıdır: orta əsrlər dövründə qadının sevgili seçimində azadlıq hüququnu tərənnüm etmiş Məhsəti Gəncəvi, Şuşada ilk ədəbiyyat məclisi yaratmış Xurşidbanu Natəvan, Heyran xanım, Fatma xanım Kəminə, Şahnigar xanım, Aşıq Pəri. Lakin "kişi" tarixinə yol açmış qadın hökmdarlar, döyüşçülər, dip-

mövcuddur. O vaxtın qabaqcıl qadınları yeni gender münasibətlərinin kontekstini yaradırdılar. Qadın təhsili ilə bağlı ideyalarının gerçəkləşməsi istiqamətində Hənifə xanım Məlikova - Abayeva, Şəfiqə Əfəndizadənin danılmaz müstəsna rolu olmuşdur. Qafqazın müsəlman qadınları xeyriyyə cəmiyyətinin təşkilatçısı Həmidə xanım Cavanşir Məmmədquluzadə Qarabağın Kəhrizli kəndində ilk qız məktəbi açmış, toxuculuq emalatxanası yaratmışdı. Böyük xeyriyyəçi Hacı Zeynalabın Tağıyevin həyat yoldaşı Sona xanım Azərbaycanda incəsənətin, mədəniyyəti inkişafına, qızların təhsil almasına öz əvəzsiz töhfələrini vermişdilər. İlk qadın pedaqoq Mədinə Qiyasbəyli, ilk dramaturq Səkinə Axundzadə. Ağabacı Rzayeva həm Azərbaycanda, həm də bütün Şərqdə peşəkar musiqi təhsilini almış ilk qadın-bəstəkardır. Onun ardınca digər istedadlı xanımlar Ədilə Hüseynzadə, Hökümə Nəcəfova, Şəfiqə Axundova bəstəkarlıq sahəsinə gəlirlər. Şərqdə ilk opera yazan bəstəkar qadın Şəfiqə Axundova, ilk xanım opera müğənnisi Şövkət Məmmədova, balet sahəsində ilk qaranquş olan Qəmər Almaszadə, ilk peşəkar rəssam Maral Rəhmanzadə, ilk qadın heykəltəraşı Zivər Məmmədova, ilk həkim-ginekoloq Ədilə Şaxtaxtinskaya, ilk kinoaktrisa, ilk xanım neft mühəndisi və ilk xanım kimyaçı akademik İzzət Orucova bu sahələrin hər üçündə ilk imza atıb. İlk qadın akademik - Validə Tutayev biologiya sahəsində ilk qadın elmlər doktoru, professorudur. 1968-ci ildə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilərək böyük ilk imza atıb. Məhz akademiyanın həqiqi üzvü seçildikdən sonra, nəhayət, Azərbaycan elminin də qadın akademiki olub. Azərbaycanın ilk qadın akademiki seçilən bu xanım sonradan bir çox illərə imza atıb. Ən əsası isə ondan sonra qadın elmi kadrlar irəli çəkilib. İlk qadın nazirimiz xarici işlər naziri olan Tahirə Tahirəva olub. O, həm də neft sənayesi üzrə ali təhsil alan ilk azərbaycanlı qadın-mütəxəssis idi. Azərbaycanda ilk dəfə qadınlar arasında riyaziyyat üzrə elmlər doktoru adını almaq Tamilla Nəsirovaya nəsib olub. İlk uşaq pediatri Adilə Namazovabeynəlxalq aləmdə tanınan pediatr-kardioloqlardan biridir. İlk qadın şərqsünaslarımızdan biri də professor Aida İmanquliyeva olmuşdur. İlk qadın oftalmoloq Zəri-

fə Əliyeva Azərbaycanda oftalmologiya sahəsində həm də ilk akademik olmuşdur. Onun səyi və təşəbbüsü ilə ölkədə ilk dəfə peşəkar göz patologiyası laboratoriyaları yaradılmışdır.

Zərifə xanım özünün çoxillik fəaliyyəti dövründə neçə-neçə gözə şəfa bəxş etmiş, ən ağır, mürəkkəb əməliyyatlar aparmış, görmə qabiliyyəti zəif olanların, yaxud tamamilə görməyənlerin qaranlıq dünyasını işıqlandırmışdı. Bu işdə ona tək bəliyi, savadı və səriştəsi deyil, həm də gəndən və böyüdüyü ailədən irəli gələn yüksək keyfiyyətlər dəstəkçi olurdu. Doğulub boya-başa çatdığı mühitin onun taleyində böyük rolu olmuşdur. Zərifə xanım Əliyeva atasının - görkəmli dövlət və elm xadimi, pedaqoq-alim, professor Əziz Əliyevin yolunu davam etdirmişdi. Azərbaycan səhiyyə sisteminin inkişafında misilsiz xidmətləri olan Əziz Əliyev yüksək intellekti ilə onu əhatə edənlərin dərin rəğbət və hörmətini qazanmışdı. O, özünün şəxsi nümunəsi ilə övladlarına mübariz olmağı aşlamış, gələcəyə ümid, inam bəsləməyi öyrətmiş, hər zaman hamıya xeyirxah, qayğıkeş münasibətdə olmağı tövsiyə etmişdi. Əziz Əliyev möhkəm iradəyə, böyük təmkinə malik güclü şəxsiyyət idi. Həyatının bütün mürəkkəb mərhələləri əslində onun övladları üçün həyat məktəbi idi. Belə bir ailədə böyüyən Zərifə xanım təbii ki, səmiyyəti, zərifliyi, insanlara olan sevgisi ilə fərqlənirdi. Ailəyə məxsus ziyalılıq, əməksevərlik, səmimiyyət, doğma ocağa, xalqa və Vətənə məhəbbət onun həyatında öz təcəssümünü tapmışdı.

Zərifə xanım, eyni zamanda, müasir, müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, bütün mənalı ömrünü Vətəninin və xalqının tərəqqisinə həsr etmiş dahi şəxsiyyətin - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin vəfali ömür-gün yoldaşı, sədaqətli dostu və etibarlı silahdaşı olub. Zərifə xanım, eyni zamanda, qayğıkeş ana idi. İncə təbiətli, bu kövrək qadın öz zərif çiyinlərində dünya şöhrətli siyasətçinin inam və etibarını hər addımda doğrultmuşdu. Ən ağır və təhlükəli vaxtlarda belə Zərifə xanım həyat yoldaşını bir an belə tək qoymamış, Onun dayağına çevrilmişdi.

Cəmiyyətin həyatında fəal rol oynayan Zərifə xanım ailəsinə son dərəcə bağlı bir qadın, gözəl ana idi. Öz analıq missiyasını sevdiyi peşəsi ilə birləşdirən bu xanıma bir qadın, bir alim və həkim kimi cəmiyyətin inkişafına xidmət edən ailəsinə ayrı düşülmək olmazdı. Zərifə xanım analıq vəzifəsinin öhdəsindən də çox gözəl gəlmişdir. Onun təmkinliliyi, səbirliliyi, ağıllı, savadı və digər müsbət xüsusiyyətləri övladları - cənab Prezident İlham Əliyevin və tarix üzrə fəlsəfə doktoru Sevil Əliyevanın da onun yolunu getməsinə köməkçi olmuşdu. Biz, bu ailəyə - Ulu Öndər Heydər Əliyevə və Zərifə xanım Əliyevaya minnətdar ki, qəlblərində daim Azərbaycan sevgisi ilə yaşayan, Vətənimizin qü-

ruru sayılan övladlar yetişdirmişlər. Yüksək keyfiyyətlərin mövcud olduğu belə bir ailədə İlham Əliyev kimi övladın böyüyüb boya-başa çatması, tərbiyə alması hər valideynin, ailənin arzusudur. Bu gün cənab Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu dövlət siyasəti nəticəsində dövlətimizin dayaqları möhkəmlənir, Azərbaycan daha da çiçəklənib qüdrətli bir ölkəyə çevrilir.

- Məlumdur ki, Zərifə xanım Əliyeva oftalmologiya elminin inkişafına mühüm töfələr verib. Onun elmi və peşə fəaliyyəti barədə nə deyə bilərsiniz?

-Xeyirxahlığına, yüksək intellektinə, diqqət və qayğısına görə hər bir kəsin hörmət və məhəbbətini qazanmış bu insan, ilk növbədə böyük ziyalı, işıqlı, nurlu şəxsiyyət idi. Zərifə xanım Əliyeva Azərbaycanın səhiyyə sahəsində silinməz iz buraxmışdır. O, Azərbaycan tibb elminin inkişafına böyük töhfə verən akademik olub. Onun həyat fəlsəfəsi, mənəvi dünyası, oftalmologiya elminin inkişafındakı xidmətləri zəngin və çoxşaxəlidir. Azərbaycan oftalmologiyasını dünya səviyyəsində tanıdan Zərifə xanım Əliyeva təbətə öz dəsti-xətti olan novator bir alim idi. Zərifə xanım haqlı olaraq hesab edirdi ki, həkimin peşə mövqeyi onun xəstəyə münasibətini müəyyənləşdirən başlıca amildir: "Yalnız o şəxs əsl həkimdir ki, xəstənin ağrılarına məhz özünün ağrıları hesab edir. Belə bir həkim üçün hər dəfə xəstəni qəbul etmək, hər dəfə xəstəliyə düşər olmağın insanla söhbət etmək həm xəstə qarşısında, həm də cəmiyyət qarşısında, ən başlıcası isə öz vicdanı qarşısında əxlaqi məsuliyyət deməkdir".

Zərifə xanım Əliyevanın elmi-tədqiqatlarına olan sonsuz marağı onu Oftalmologiya Elmi Tədqiqat İnstitutuna gətirib çıxarmışdı. O, bu ixtisası seçərkən ölkə əhalisinin bu sahəyə böyük ehtiyacı olduğunu düşünmüş və Vətənə bu istiqamətdə daha çox xeyir verəcəyini fikirləşərək bu addımı atmışdı. Həmin illərdə Azərbaycanda gözü zədələyən, hətta tam korluğa səbəb olan traxoma göz xəstəliyinə qarşı təsirli müalicə üsulları yox idi. Bu xəstəliklə mübarizə tək oftalmologiya elmi üçün deyil, bütövlükdə Respublikanın səhiyyəsi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyırdı. Akademik Zərifə Əliyevanın alim kimi qazandığı böyük uğurlar Azərbaycan tibb elminin tarixində ayrıca bir mərhələ təşkil edir. Zərifə xanım Əliyeva elmi-pedaqoji fəaliyyətində tək elmi-tədqiqat işləri aparmaqla kifayətlənməmiş, eyni zamanda, yüksək ixtisaslı gənc alim kadrların yetişdirilməsinə və oftalmoloq-həkimlərin ixtisaslarının artırılması işinə də xüsusi diqqət yetirmişdir. Onun birbaşa rəhbərliyi ilə gənc alimlərin və həkim oftalmoloqların böyük bir nəslə yetişmişdir. Zərifə xanım tələbələrinə zəngin həyat təcrübəsi öyrətmiş, onlara xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşmışdır. Bu gün onun yetişdirdiyi kadrlar insanlara sağlamlıq bəxş edir. Zərifə xanı-

mın həkim kimi fədakarlığı, yüksək vətəndaşlıq məsuliyyəti, səmimiyyəti və qayğıkeşliyi, insanlara və onların problemlərinə göstərdiyi qayğı, fəal həyat mövqeyi ona həmkarlarının, yetirmələrinin və xəstələrinin dərin hörmətini qazanmışdır. Böyük xidmətlərinə, çoxillik elmi-tədqiqat işlərinə görə professor Zərifə Əliyeva 1983-cü ildə Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdir. Zərifə xanım bir sıra orden və medallara layiq görülmüş, Azərbaycanın əməkdar elm xadimi fəxri adını almışdır.

-Bildiyimiz kimi, Zərifə xanım Əliyeva geniş ictimai fəaliyyətlə də məşğul olmuşdur. Onu ictimai xadim kimi necə xarakterizə edərdiniz?

- Zərifə xanım uzun müddət Sülhü Müdafiə Komitəsinin üzvü, Azərbaycan "Bilik" Cəmiyyətinin üzvü, Oftalmoloqların Elmi Cəmiyyətinin Rəyasət Heyətinin üzvü, "Oftalmologiya xəbərləri" jurnalının redaksiya heyətinin üzvü olmuşdur. Əlbəttə, bütün bunlar çoxlu enerji tələb edirdi, lakin Zərifə xanım təbiəti üçün adi hal idi. Zərifə xanım eyni zamanda, ədəbiyyatı, musiqini də çox sevirdi. Onun ədəbiyyat sahəsindəki bilikləri, incəsənət, xüsusilə, təsviri incəsənət, rəsm əsərləri haqqında mülahizələri adamı heyrləndirməyə bilməzdi.

Zərifə xanım bir həkim, alim və vətəndaş kimi bütün ömrü boyu xalqı üçün çalışmışdı və onun bir həkim kimi səhiyyənin inkişafında oynadığı rol, insanların sağlamlığı yolunda gördüyü işlər, o cümlədən, bir qadın və ana kimi ideal olması və digər onun haqqındakı əbədi xatirələr xalqın yaddaşında daim yaşayır. Bu gün onun müqəddəs ailə çirağını iki gözəl övladı, nəvələri yandırır. Xalqa xidmət əməlini bir ailə ənənəsi kimi yaşadan Prezident İlham Əliyev Zərifə xanımı dərin ehtiramla xatırlayaraq demişdir: "Onun bütün fəaliyyəti, gördüyü bütün işlər insan amilinə dayanırdı. Çünki o həm peşəkar həkim, eyni zamanda çox xeyirxah insan idi. Böyük Lider, Ulu Öndər Heydər Əliyevin ömür-gün yoldaşı olan Zərifə xanım bütün işlərdə Ona dayaq olur, Onu dəstəkləyirdi. Hər bir insan üçün valideynləri əziz və müqəddəsdir. Mən çox xoşbəxtəm ki, Zərifə xanım kimi anam olmuşdur".

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban xanım Əliyeva Zərifə xanımın ənənələrini davam etdirir. Yüksək dəyərləri öz şəxsiyyətində birləşdirmiş Mehriban xanım milli-mənəvi sərvətlərimizin qoruyucusudur. O, Azərbaycanda təhsilin, səhiyyənin, mədəniyyətin və digər sahələrin inkişafı üçün əlindən gələni edir. Özünün ictimai fəallığı və şəxsi örnəyi ilə müasir Azərbaycan qadınını bütün dünyada ləyaqətlə təmsil edir, Azərbaycan ailəsinin yüksək mənəvi dəyərlərə söykəndiyini və ümumbəşəri ideallar əsasında yaşadığını təcəssüm etdirir.

Aqrar sığorta ilə əlaqədar dövlət rüsumu tətbiq olunmayacaq

Düən Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında "Dövlət rüsumu haqqında" qanuna dəyişiklik barədə qanun layihəsi müzakirəyə çıxarılıb. SİA-nın məlumatına görə, qanuna dəyişiklik "Aqrar sığorta haqqında" qanun layihəsində yaradılması nəzərdə tutulan aqrar sığorta orqanının elektron informasiya sistemlərinə vasitəsi ilə real rejimdə əldə edəcəyi məlumat və informasiyalarla əlaqədardır.

Layihəyə əsasən, kənd təsərrüatı təyinatlı torpaq sahələrinin dövlət torpaq kadastrının məlumatları (torpaq sahələrinin hüquqi statusu, torpaq üzərində mülkiyyət, istifadə və icarə hüququ, torpaq

sahələrinin kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri, torpaqların bonitirovkası və iqtisadi qiymətləndirilməsi, torpaqların istifadəsi və mühafizəsi ilə əlaqədar qanunla mü-

əyyən olunmuş digər məlumatlar), ünvanı, kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün istifadə edilən digər daşınmaz əmlak (tikili və qurğular), həmin daşınmaz əmlak üzərində qeydiyyat alınmış hüquqlar, hüquqların yüklülüyü (məhdudlaşdırılması), hüquq sahibləri barədə məlumatlara görə dövlət rüsumu tətbiq olunmayacaq. Müvafiq informasiya sistemləri aqrar sığorta informasiya sığorta informasiya sistemlərinə inteqrasiya olunanadək müvafiq məlumatlar və sənədlər aidiyyəti informasiya sahibləri tərəfindən aqrar sığorta orqanının sorğusu tərəfindən təqdim ediləcək. Bu halda da dövlət rüsumu tətbiq olunmayacaq.

Nailə Məhərrəmov

Allahverdiyə nə qədər veriblər...?

RÖVŞƏN

rovsen.rasulov@mail.ru

Doğma atasının belə ona verdiyi addan intina etmiş birinin - reallıqda Allahverdi olan Aslan İsmayılovun İçərişəhərdə guya qala divarlarının dağıdılması ilə bağlı "ictimai rezonans" yaratmaq cəhdi boşa çıxdı. Ona görə ki, əslində onun özü də yaxşı bilirdi, orada bütün memarlıq abidələri yerli-yataqlı dayanıb-durmaqda, xarici turistlərin gözlərini oxşamaqda davam edir. Sadəcə, maraq başqa maraqlıdır - ölkədə keçirilən növbəti mötəbər beynəlxalq idman yarışları çərçivəsində ictimai rəydə müxtəlif "narazılıq toxumları" səpib, bu ətrafda haray-şivən qoparmaq. Bu məsələdə də, cəmiyyətdə "çaqqal" statusu qazanmış A.İsmayılov müəyyən maddi vəsaitlərini alaraq, basıb cibinə və çıxıb İçərişəhərə seyrangaha...

Yoxsa ki, "çaqqal" ləqəbli Aslana nə gəlmişdi ki..?

Demə ki, həmin seyrangahda açıq hava abidələrin görünüşlərinin daha da optimallaşdırılması üçün sökülən bir neçə işə obyektleri İsmayılovun gözüne "tarixi abidə" kimi görünüb və o cümlədən, hələ SSRİ dönməndə qədim qala divarlarının qorunması üçün tikilən istinad divarlarının sökülməsi onun "qəlbindəki" nazik "sarı simi" qırıb. Nəticədə, "kövrələk" vəcdə gələn gərək Allahverdi alıb telefonu əlinə və başlayıb nə başlayıb...

Yeri gəlmişkən, həmin istinad divarları ona görə sökülürmüş ki, daha keyfiyyətli tikilsin. Daha dəqiqi, o zaman tikilən divarların keyfiyyəti tarixi divarların qorunub-saxlanmasına təsir göstərmirdi, ona görə də, daha təkmilləşdirilmiş divarın tikilməsinə zərurət yaranıb və müvafiq qurumlar da həmin işi görmək üçün qollarını çırmayıblar. Allahverdi və A.İsmayılov cütdəli tək ünsür isə, dərhal murdar maraqlarını kimlərinse sifarişində reallaşdırmağa çalışıb.

Amma bir nəfər də onun özü kimi nər-mənazik qalstukundan tutub silkləməyib ki, ay Allahverdi və A.İsmayılov, axı nəyə görə sən bu qədər canfəşanlıq edirsən və məhz "Formula-1" yarışında İçərişəhərə olan "sevgin" artmağa başlayıb? Bu sualın cavabı bəsitdir, hətta çox bəsitdir. Ona görə bəsitdir ki, ən aşağı səviyyəli siyasi bilgiyə malik şəxs, onun bu məsələdə yaxşıca pul qazanmasının fərqindədir. Yoxsa ki, "çaqqal" ləqəbli Aslana nə gəlmişdi ki, düşsün İçərişəhərin dar küçələrində kameramanlıq etsin?

Əslində, "Milli Şura"nın və s. dağıdıcı müxalifətin də bu məsələdə dərhal "fəallaşmaları" hər şeyi bütün çılpıqlığı ilə ortaya qoyub. Onların gözlərinə heç İçərişəhər də deyir, gözlərinə dəyən "Formula-1" gərçəkliyidir və bu gərçəklik hətta gözlərinin düz içinə qəder girir. Elə həmin bu "çaqqal" ləqəbli Aslan İsmayılovun özünü içərişəhərdə lezvalaması kimi...

Naxçıvanda 760 nəfərə birdəfəlik maddi yardım ödəniləcək

Dövlətimizin başçısının "1941-1945-ci illər İkinci Dünya müharibəsi iştirakçlarına, həlak olmuş və ya sonradan vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə birdəfəlik maddi

yardım verilməsi haqqında" imzaladığı Sərəncamın icrasının təmin edilməsi məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun yerli orqanları tərəfindən birdəfəlik maddi yardımların həmin şəxslərə vaxtında çatdırılması üçün müvafiq işlər həyata keçirilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondundan AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, Sərəncama əsasən, muxtar respublika üzrə 760 nəfərə birdəfəlik maddi yardımın ödənilməsi nəzərdə tutulub. 21 nəfər 1941-1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsi iştirakçısının hər birinə 1000 manat, 739 nəfər İkinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, həmin illərdə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüşən cəbhələrin arxa hüduqları, yaxud döyüşən donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leninqrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, habelə Leninqrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarının hər birinə isə 500 manat məbləğində birdəfəlik müavinət ödəniləcək.

"Nar" 2019-cu ilin birinci rübünün nəticələrini açıqladı

"Nar" 2019-cu ilin birinci rübünün nəticələrini açıqladı. Nəticələrə əsasən, mobil operator bu dövr ərzində bir çox göstəricilər üzrə yüksək artım dinamikası nümayiş etdirib. Belə ki, "Nar"-ın sərfəli internet paketləri sayəsində ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mobil internetdən istifadədə 60% artım qeydə alınıb. İnternet istifadəçilərinin sayının artmasına mobil operatorun təklif etdiyi tariflər və paketlər, ölkə ərazisində quraşdırılan baza stansiyalarının sayının artması, eləcə də 4G smartfon penetrasiyasının artımı təsir edib.

Bu ilin birinci rübü ərzində mobil operatorun müştərilərə göstərdiyi yüksəkkeyfiyyətli xidmət sayəsində müştəri məmnuniyyətində də artım müşahidə olunub. Müstəqil araşdırma şirkətləri tərəfindən aparılan sorğuların nəticələrinə əsasən, ötən ilin müvafiq dövrü ilə mü-

qayisədə "Nar" abunəçilərinin sayı 12% artaraq, 2,2 milyondan çox olub. Cari ilin ilk üç ayı ərzində mobil operator paytaxtla yanaşı, bölgələrdə də şəbəkəsini gücləndirməkdə davam edib. Son 3 ay ərzində ölkə ərazisində 25-dən artıq yeni 3G və 4G baza stansiyası quraşdırılıb. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

"Nar" 4G internetindən istifadə edənlərin sayı 110% artaraq 600 mini keçib.

Mobil operatorun şəbəkəsi haqqında ətraflı məlumatı nar.az saytından əldə edə bilərsiniz. "Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 97%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və 7400-dən artıq baza stansiyası ilə 2,2 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

27 aprel 2019-cu il

Veteranlar Heydər Əliyev Mərkəzini ziyarət ediblər

Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümü ilə əlaqədar vaxtilə onun rəhbərliyi ilə çalışan yaşlı nəslin nümayəndələri, Ümummilli Liderin idarəçilik məktəbində yetişmiş dövlət orqanlarının keçmiş yüksək vəzifəli əməkdaşları, həmçinin veteranlar aprelin 25-də Fəxri xiyabana gələrək Ulu Öndərin xatirəsini yad edib, məzarı önünə güllər qoyublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzərinə gül dəstələri düzülüb. Tədbir Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı tərəfindən təşkil olunub.

Sonra Respublika Veteranlar Təşkilatının üzvləri Heydər Əliyev Mərkəzində olublar. Burada veteranlara dünya memarlığının

nadir incilərindən sayılan Heydər Əliyev Mərkəzi haqqında məlumat verilib.

Bildirilib ki, burada fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev Muzeyində ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat yolu haqqında maraqlı faktlar foto və videomateriallar vasitəsilə təqdim olunur. Muzeydə toplanan məlumatlar ziyarətçilərə interaktiv formada çatdırılır. Hər bir mövzuya aid materiallar səsli formada həm Azərbaycan, həm də ingilis dilində verilir.

Mərkəzdə yaradılmış Heydər Əliyev Muzeyi veteranların böyük marağına səbəb olub. Onlar muzeyin "Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatı", "Dövlətçilik, irs və nailiyyətlər", "Fotolarda əks olunmuş həyat" bölmələrində Ulu Öndərin həm sovet dövründə, həm də ölkəmizin müstəqilliyi illərində fəaliyyət konsepsiyasının müxtəlif aspektləri ilə virtual şəkildə məlumatlandırılıblar.

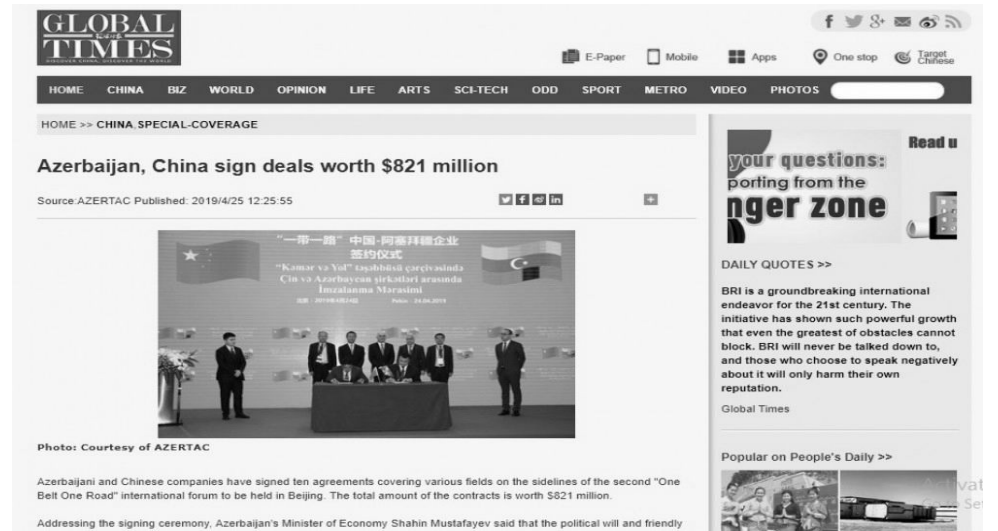
"Subsidiyaların ödənilməsi gələn ildən elektron kənd təsərrüfatı layihəsi vasitəsilə həyata keçiriləcək"

"Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin yaradılması dövlət xidmətlərinin daha çevik, daha əlçatan olmasını şərtləndirir. Yəni, baytarlıq və fitosanitar xidmətlər, kreditlərin alınması, müraciətlərin ünvanlanması, vergilərin ödənilməsi mobil qurğular vasitəsilə həyata keçirilir. Ən əsası isə odur ki, gələn ildən subsidiyaların ödənilməsi bu sistem vasitəsilə təmin olunaçaq."

Bu sözləri kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov aprelin 26-da Zaqatalada keçirilən vətəndaş qəbulu zamanı jurnalistlərə müsahibəsində deyib. Onun sözlərinə görə, fermerlər ən çox subsidiyaların ödənilməsi ilə bağlı şikayət edirlər: "Subsidiyaların əldə edilməsi zamanı xeyli bürokratik əngəllər yaranır. Sənədlərin toplanması, təsdiq edilməsi, yerli icra nümayəndəliyi, rayon və respublika səviyyəsində ona baxılması xeyli vaxt aparır. Fermerlər istəyirlər ki, onlara düşən subsidiyaları daha qısa müddətdə, bürokratik əngəllər olmadan əldə etsinlər".

Nazir İnam Kərimov bildirib ki, hazırda bütün rayonlarda Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Bu mərkəzlərdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən vətəndaşlara vahid pəncərə, çeviklik və şəffaflıq prinsipləri əsasında 70-dək xidmət göstərilir. Bu gün ən prioritet xidmətlərdən biri Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin yaradılmasıdır. Artıq bütün rayonlarda fermerlər öz təsərrüfatlarını elektron qaydada qeydiyyatdan keçirirlər. Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin çox böyük faydası olduğunu vurğulayan İnam Kərimov deyib: "Artıq fermerlərin, istehsal vasitələrinin düzgün qeydiyyatı aparılacaq, onların istehsal etdikləri məhsulların proqnozlaşdırılması, planlaşdırılması həyata keçiriləcək. Layihənin ən böyük üstünlüyü ondadır ki, fermer öz fəaliyyətini bazarın tələblərinə uyğun planlaşdırma biləcəkdir".

Çinin nüfuzlu "Global Times" qəzeti AZƏRTAC-ın xəbərlərini yaymağa başlayıb

Çinin nüfuzlu "Global Times" qəzeti AZƏRTAC ilə əməkdaşlıq çərçivəsində agentliyin xəbərlərini yaymağa başlayıb. İngilis dilində gündəlik nəşr olunan "Global Times" qəzetinin internet sahifəsində AZƏRTAC-ın Pekində 2-ci "Bir kəmə, bir yol" forumu çərçivəsində Azərbaycan və Çin şirkətləri arasında 821 milyon ABŞ dolları dəyərində əməkdaşlıq sənədlərinin imzalanması mərasimi barədə xəbəri yerləşdirilib.

Qeyd edək ki, "Global Times" qəzeti Çin Kommunist Partiyasının rəsmi mətbu orqanı olan "Jenmin Jibao" qəzetinin tərkibində, onun ingilis dilində çap variantı kimi 2009-

cu ildən dərc olunur. Təkcə Çində deyil, dünyada geniş oxucu kütləsinə malik olan qəzet 2013-cü ildən paralel olaraq ABŞ-da da dərc edilir. AZƏRTAC Azərbaycan haqq-qətlərinin, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı barədə məlumatların dünyaya yayılması üçün xarici dövlətlərin nüfuzlu KİV-ləri ilə sıx əməkdaşlıq edir. Ötən il AZƏRTAC ilə Çinin milli xəbər agentliyi Sinxua arasında əməkdaşlığa dair sənəd imzalanıb. Bundan başqa, agentlik təkcə Çində deyil, bütün dünyada məşhur olan ingilisdilli "China Daily" qəzeti ilə də sıx əməkdaşlıq edir. Yaxın vaxtlarda tərəflər arasında əməkdaşlıq sənədinin imzalanması nəzərdə tutulub.

"Azərbaycan artıq beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edir"

Azərbaycanın beynəlxalq siyasətinin təməlinə, dünyanı bir araya gətirməklə müxtəlif dini milli konfessiyalar arasında dostluq yaratmaq, dünyaya multikulturalizm nümunəsini təqdim etmək, dünyada baş verən haqsızlıq və ədalətsizliklərə qarşı birgə səylərini ortaya qoymaqda təşəbbüskar olmaq durur. Əgər dünyada mədəniyyətlərin bir-birinə inteqrasiyası və müxtəlif konfessiyaların birgə bərabər yaşayışı təmin olunmazsa, günahsız insanların qətli daha da artacaq, ədalətsizlik baş alıb gedəcək və heç bir inkişafdan danışmaq mümkün olmayacaq. Dünyaya ən yaxşı nümunə Azərbaycanıdır". Bunu SİA-ya millət vəkili Azər Badamov deyib.

Onun sözlərinə görə, multikulturalizm və tolerantlıq yüksək tutmaqla ölkəmiz bütün insanların bərabər yaşayışını təmin edib ki, bu da Azərbaycanın yüksək mədəni və sosi-

al-iqtisadi inkişafına gətirib çıxarıb: "Biz istəyirik ki, bütün dünya Azərbaycanda bir araya gəlsin və dünyanı narahat edən humanitar problemlər məhz Bakıda müzakirə olunaraq birgə səylərini ortaya qoyunlar. Bu məqsədlə Azərbaycan bir sıra beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edir. Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu, BMT-nin Sivilizasiyalar Aliyansının 7-ci Qlobal Forumu, 5-ci Baki Beynəlxalq Hümanitar Forumu və s. buna misal göstərmək olar. Belə mötəbər tədbirlər keçirməklə biz, ölkəmizə qarşı törədilmiş erməni ədalətsizliklərini dünyaya təqdim etmək, ölkəmizdəki multikultural mühihi dünyaya nümayiş etmək, dünyaya Azərbaycanı daha da yaxşı tanımaq imkanlarını əldə etmiş oluruq. Azərbaycan sabitlik adasıdır və məhz sabitliyimizi və inkişafımızı dünya tanıdıqca dostlarımızın sayı da artır. Məhz dünyaya inteqrasiyanı artırmaqla daha yüksək inkişafa nail olmaq olar".

Ceyhun Rasiqoğlu

"Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti hərtərəfli inkişaf edir"

Ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti inkişaf yolundadır". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni deyib. R.Zeyni bildirib ki, son illər dövlətin üçüncü sektorun inkişafına dəstəyi daha artıb. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan artıq dialoqlar, mədəniyyətlər, tolerantlıq, idman mərkəzinə çevrilib: "Eyni zamanda, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti də hərtərəfli inkişaf edir. Hər bir cəmiyyətin, hər bir təşkilatın problemləri var, amma bu o demək deyil ki, Azərbaycanda hökumət səviyyəsində qeyri-hökumət təşkilatlarına problemlər yaradılır. Bunlar qeyri-obyektiv məlumatlardır. Bəzi beynəlxalq təşkilatların bu yöndəki iddialarının heç bir əsası yoxdur"- deyərək, R.Zeyni qeyd edib.

Bakı trassı "Formula 1" in temperamentini artırır

Əli Kərimli müxalifətin bədxassəli və öldürücü şışidir

Azərbaycanda növbəti böyük beynəlxalq tədbir keçirilir və yenə də əvvəllər üzleşdiyimiz xalqa və dövlətə qarşı növbələşərək güclənən və zəifləyən mənəvi-psixoloji təzyiq, şiddət edərək bütün vasitələrlə hücumla keçirdiyi açıq-aydın göz önündədir. Bu təzyiqlərin ideoloji mərkəzi ölkə xaricində olsa da, mübarizə formalarında xarici elementlərlə yanaşı daxili qüvvələrdən də istifadə cəhdləri sözsüz ki, mövcuddur və müxalif qüvvələrdən istifadə olunması təəsüf ki, sınaqdan çıxmış bir metoddur. Əgər bundan əvvəlki beynəlxalq tədbirlərin Azərbaycanla keçirildiyi dövrləri analiz etsək, görürük ki, istər "Eurovision" mahnı müsabiqəsi, istər I Avropa Oyunları, istər İslam Həmrəyliyi Oyunları, istərsə də digər beynəlxalq mədəni-humanitar, iqtisadi-siyasi tədbirlər ərəfəsində dövlətimizə və xalqımıza qarşı müəyyən aksiyalar həyata keçirilmişdi. Hətta "Eurovision" mahnı müsabiqəsi zamanı terror aktları həyata keçirəcəyi, yaxud digər tədbirlərdə baykot və sairə pozuculuq cəhdləri olmuşdur ki, bunları artıq hamı bildiyi və pozuculuq cəhdlərinin texnoloji və taktiki mərkəzlərinin xaricdə mövcudluğu faktı açıq-aşkar olduğu üçün bunun üstündə dayanmaq fikrimiz yoxdur. Sadəcə, bu, pozuculuğa daxili qüvvələrdən istifadə olunması təəsüf doğuran hal olsa da, bu faktın üzərində dayanacağıq.

Necə olur ki, Azərbaycanın əleyhinə açıq fəaliyyət göstərən, hətta ölkəmizə antipatiyasını gizlətməyən xarici qüvvələrlə daxiləki özünü müxalif adlandıran bəziləri müxtəlif məkanlarda, lakin eyni ittiham və eyni taktika ilə eyni mövqedən çıxış edirlər?

Əvvəla sualı belə qoyaq: Beynəlxalq tədbirlər, indiki halda "Formula-1" yarışları Azərbaycana nə verir? Və yaxud Avropa futbol çempionatının Azərbaycanda keçiriləcək oyunları nəyin nəticəsi və nəyin göstəricisidir?

"Formula-1" yarışları 1950-ci ildən bəri dünyanın bir çox ölkələrində, o cümlədən, ABŞ, Böyük Britaniya, Almaniya, Fransa, İtaliya, Kanada, Avstriya, Avstraliya, Macarıstan, Bolqarıstan, Çin, Sinqapur, Bəhreyn və s. kimi ölkələrin ən inkişaf etmiş şəhərləri ilə yanaşı qeyd etməyi vacib hesab edirik ki, keçmiş SSRİ məkanını əhatə edən, hazırda müstəqil dövlətlər olan respublikalar arasında yeganə olaraq Azərbaycanın Bakı şəhərində keçirilmiş, Bakı trassı bu yarışa xüsusi gərginlik və temperament gətirmişdir. Xəzərin sahilində Bakı tarssının gözəlliyi və temperamenti bu yarışa xüsusi həyəcan qatmaqla dünyada ən çox izlənilən - 500 milyonluq auditoriyaya vizual olaraq Bakıya gətirir və ya əksinə, Azərbaycan paytaxtını dünyaya təqdim edir. Eyni zamanda, o da vacib olaraq nəzərə alınmalıdır ki, bu auditoriya ekzotikadan və temperaməntdən zövq almağı seven elitər auditoriyadır və bu auditoriya mədəniyyətə, iqtisadiyata, elmə və siyasətə yaxın olan əsasən, intellektual cəmiyyətdən təşkil olunmuşdur.

Əgər "Formula-1" avtomobil yarışları əhəmiyyətsiz beynəlxalq mədəni idman tədbiri olsaydı, şübhəsiz ki, adlarını qeyd etdiyimiz inkişaf etmiş ölkələr bu yarışların öz şəhərlərində təşkil olunmasına can atmazdılar. Digər tərəfdən bu və ya digər beynəlxalq tədbirin-idmanın yarışının bir ölkədə və şəhərdə keçirilməsi üçün əlverişli şərait və vacib beynəlxalq şərtlər, beynəlxalq tədbirin keçirilməsi üçün beynəlxalq standartlar mövcud olmalıdır. Bu tədbirlər Azərbaycanın milli və müasir mədəniyyəti

yətini dünyaya təqdim etməklə yanaşı cəmiyyətin mənəvi-mədəni inkişafına da töhfələr verir. Dövlətə isə cari və perspektiv planda siyasi və iqtisadi dividend verir. Yarışlarda iştirakçı və tamaşaçı qismində dünyanın müxtəlif yerlərindən gələn insanlar ölkəmizin iqtisadi, mədəni, mənəvi-psixoloji həyatına töhfələr verərək həm də bizim təbliğat daşıyıcımıza çevrilir. İstənilən halda təəsüfə dəyərli olaraq istər-istəməz təbliğatçıdır. Bu yarışların Azərbaycanda keçirilməsi bizim infrastrukturun dünya standartlarına uyğunlaşmasını zəruri etməklə yanaşı, cəmiyyətin də dünya mədəniyyəti standartlarına yüksəlməsinə şərait yaradır. Ölkəmizə daxil olan hər bir xarici vətəndaşın - turistin girişindən çıxışına qədər bütün məntəqələrin, xidmət sahələrinin, ünsiyətdə olduğu dövlət və qeyri-dövlət qurumlarının beynəlxalq standartlara uyğunlaşmasını həm zəruri edir, həm də belə beynəlxalq tədbirlər yüksək dünya standartlarının göstəricisidir. Belə tədbirlərin, iqtisadi, mədəni, mənəvi faydası ilə yanaşı dövlətin siyasi nüfuzunun da artmasına Azərbaycan vətəndaşının ölkədə və ölkədən xaricdə ləyaqət və qürur hissəsinin yüksəlməsinə ciddi təsir göstərir. Qeyd etdiyimiz kimi, beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsində yüzlərlə xalqlardan və dövlətlərdən irəlində olmağımız dövlətin və vətəndaşın dünyada nüfuzunun və qürur, ləyaqət hissəsinin yüksəlməsinə böyük təsir göstərir. İqtisadi faydalarını da əlavə etsək qeyd etdiyimiz kimi, cari və perspektiv planda iqtisadi və mənəvi qazancımızı görmək təkcə ədalətsizlik deyil, qəzəb və Azərbaycan əleyhinə xaricdə mənəvləşən texnoloji mərkəzlərə qulluğun göstəricisidir. Dünyanın və Avropanın inkişaf etmiş dövlətləri "Formula-1" avtomobil yarışını keçirir, Avropa və dünya futbol çempionatlarına və digər beynəlxalq yarışlara ev sahibliyi edir və etmək uğrunda ciddi mübarizə aparırlar, Azərbaycan isə müxtəlif sahələrdə dünya standartlarını ölkəmizdə tətbiq edir və belə yarışlara ev sahibliyi qazananda bəzi xarici antipartiyaların və bəzi daxiləki özünü müxalif elan edənlərin tənqid, hədə və şantajına məruz qalır?

Bəs necə olur ki, Azərbaycanın əleyhinə açıq fəaliyyət göstərən, hətta ölkəmizə antipatiyasını gizlətməyən xarici qüvvələrlə daxiləki özünü müxalif adlandıran bəziləri müxtəlif məkanlarda, lakin eyni ittiham və eyni taktika ilə eyni mövqedən çıxış edirlər? Açıq-aşkar ortada olan bu fakt Azərbaycan sevgisindənmi irəli gəlir?

Əvvəla, müxalifət nədir və müxalif kimdir?

Əslində, normal müxalifətin çox vaxt iqtidardan daha inamlı və təsirli mövqeyi olmalıdır. Çünki müxalifətin heç bir cavabdehlik daşmadan, heç bir rəsmiyyətə məsul olmadan siyasi-iqtisadi, ideoloji iş aparmaq və tənqid etmək imkanı var. Çünki iqtidar mövcud şərait və mövcud situasiyada dövlətin müxtəlif sahələr üzrə siyasətini yürütmək və həyata keçirmək, xalqın mənəfiyyətinə uyğun olaraq beynəlxalq və yerli şəraitləri nəzərə alaraq dövləti idarə etmək zorundadır. Müxalifət isə bu şərtlərdən azaddır və onun

tənqid etmək imkanları daha genişdir. Yalnız bu tənqid və rəqabət taktiki və perspektiv intellektual konsepsiyaların rəqabəti olarsa iqtidarı və müxalifətin həm güclənməsinə səbəb olar, həm də onların intellektual gücünün göstəricisinə çevrilir. Lakin Azərbaycanda bu, qətiyyətlə müşahidə olunmur. Çünki iqtidar çox güclüdür və çox çevik siyasət yürüdür. Bu, həm daxili həm də xarici siyasətdə özünü göstərir. İntellektual rəqabətdən, konsepsiyaların alternativindən isə söhbət gedə bilməz. İstər iqtisadi, istər sosial, istər mədəni-humanitar siyasətin həyata keçirilməsində, yaxud beynəlxalq siyasi-iqtisadi cari və perspektiv layihələrin reallaşdırılmasında iqtidar elə çevik manevrlər edir ki, müxalifət nəinki intellektual konsepsiyalar ortaya qoya bilmir, heç bu barədə fikirləşməyə vaxtı, gücü və imkanı çatmır. Yəni, iqtidar və müxalifətin güc nisbətini çəki ölçü vahidi ilə hesablamağı təsəvvür etməyə çalışsaq bu, təxminən on ton ilə bir qramın nisbəti kimi müqayisə oluna bilər. Bəs intellektual rəqabətin, alternativ konsepsiyaların olmadığı yerdə ortaya nə çıxır?

Əli Kərimlini bir neçə küçədə hərəketin məhdudlaşdırılmasında müxalifətçilikdə istifadə etməyə ruhlandıran nədir?

Qeyd olunduğu kimi iqtidar çox güclüdür və çevik siyasət həyata keçirir. Ona görə də, xalqın böyük dəstəyini əldə etməyi bacarır, müxalifət isə əksinə, xalqdan dəstək ala bilmir və sosial bazası yoxdur. Lakin demokratik cəmiyyətlərə xas olaraq müxtəlif siyasi baxışların müxtəlif ideologiyaların fəaliyyəti üçün hüquqi baza və şərait mövcuddur və təəsüf ki, özünü müxalif elan etməklə sanki bu postu ələ keçirmək uğrunda bütün üsullardan istifadə edərək iqtidara yox, dövlətə müxalif olmaq kursunu tutan qüvvələr əslində real, intellektual müxalifətin yetişməsinə imkan vermirlər. Burada sözsüz ki, keçən əsrin 90-cı illərində mövcud olan müxalifətin zəifləyərək yox olmasında Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsiyyəti, təcürbəsi və uzaqgörən siyasəti ilə güclü dövlət, çevik iqtidar yaranması və Prezident İlham Əliyevin başçılığı ilə bu siyasəti inkişaf etdirərək xalqın mütləq əksəriyyətinin rəğbətini və dəstəyini qazana bilməsi, xarizmatik lider keyfiyyətləri, peşəkərligi və təcürbəsi obyektiv amillərdirsə, müxalifətin xarakterik xüsusiyyətlərindən doğan nəticə subyektiv amil kimi dəyərləndirilə bilər. Bu mövzuda çox dayanmadan bugünkü beynəlxalq tədbiri "Formula-1" avtomobil yarışlarını "tənqid" atəşinə tutan Əli Kərimlinin müxalifətçiliyini analiz etməklə müxalifliyin bugünkü mən-

sərəsini yaratmağa çalışsaq. Artıq deyildiyi kimi, əslində "Formula-1" avtomobil yarışları bu tipli digər tədbirlər kimi hər bir inkişaf etmiş dövlətin öz gözəl və buna texniki-infrastruktur imkanı olan şəhərlərində keçirmək istəyinə daxildir və bu prosesdən dividend qazanırlar, Azərbaycan da o cümlədən. Bəs Əli Kərimlini bir neçə küçədə hərəketin məhdudlaşdırılmasından müxalifətçilikdə istifadə etməyə ruhlandıran nədir?

Əvvəla qeyd edək ki, heç də uzaq tarix deyil, keçmiş iqtidarın dövründə nəinki Bakının bir neçə küçəsində üç-dörd günlük hərəket məhdudlaşdırılmasından söhbət gedir, hətta Azərbaycanın bütün coğrafiyasında hərəket məhdudlaşmışdır. Bir tərəfdən Cəlilabadda post qurulmuşdu, "Talış Muğan Respublikası" yaratmaq istəyirdilər, digər tərəfdən Şimalı ayırmaq siyasəti gərdirdisə, Qarabağda da müharibədə ərazilər itirilirdi, ölkədə vətəndaşlar bir rayondan digərinə gedə bilmirdilər, hər an hansısa silahlı dəstəyə rast gəlmək mümkün idi. Ölkə parçalanmışdı, idarəolunmaz başıpozuq silahlı dəstələr tərəfindən cəmiyyətin həyatına, idarə olunmasına müdaxilə edildiyi kimi, dövlətin və ölkənin idarə olunmasında silahlı güc nümayişi öz təsirini göstərirdi və vətəndaş müharibəsi, ölkənin parçalanması prosesi başlanmışdı. Belə vəziyyətdə dövlət idarəçiliyini qoyub qaçan kəsin bugünkü stabil inkişaf xətti tutan sabitliyin və müstəqil dövlətçiliyin möhkəmləndiyi və dönməz xarakter aldığı güclü Azərbaycanın dünya standartına uyğun beynəlxalq tədbirlər keçirməsini tənqid etməsi ən yumşaq ifadə etsək, əxlaq və mənəviyyatdan kənar ədalətsizlikdir. Əslində həm müxalifətdəki ətrafında, həm cəmiyyətdə Əli Kərimlinin rəhbərliyi ilə təbliğ olunan və həyata keçirilən təhqir, böhtan kampaniyası cəmiyyətin mənəvi deqradasiyasına hesablanmış mənəvi terrorudur ki, bu da ölkə xaricindən xalqımıza qarşı aparılan müharibə metodlarından biridir. Bu müharibə metodu üçün Əli Kərimlinin seçilməsi də təsadüf deyildir.

Təhqir, söyüş və şantaj taktikasından başqa bir variantla müxalifətçiliyi bacarmayan Əli Kərimlinin yanında nə üçün əvvəlki mübarizə yoldaşlarından və ya belə deyək ki, əqidədaşlarından bir nəfər də yoxdur?

Azərbaycanda müxalifətinin parçalanaraq zəifləməsi və məhv olmasının əsas subyektiv amili-bədxassəli öldürücü şışı Əli Kərimlidir. Elçibəyin vaxtında az-çox gücü görünən qədər söz birliyi, müəyyən milli-mənəvi dəyərlərə hörmətlə yanaşan və sirlərində müəyyən alim və ziyalılardan ibarət intellektə ma-

lik olan müxalifətin məhvinə, özünə hörmət edən ziyalıların müxalif düşərgədən uzaqlaşmasına səbəb də elə Elçibəyin yanında formalaşan sonra əvvəlcə onun partiyasını və bütün müxalifəti parçalayıb məhv edən Əli Kərimli mənfi enerji faktorudur. O bütün mənfi enerjisini istifadə edərək əvvəlcə "Yurd" birliyi yaradaraq cəbhəçiləri parçaladı, sonra enerjisini İsa Qəmbərliyə mübarizəyə yönəltdi, (bu proses indi də aktiv şəkildə davam edir) sonra Mirmahmud Fətəyev sirdən çıxarmağa yönəltdi, sonra yurdçular, ziyalı və öz şəxsiyyətinə hörmət edən insanlar bu iyrenclikdən uzaqlaşaraq parçalandılar, Asim Mollazadə, Fazil Mustafayev, Qüdrət Həsənzadə, Əliməmməd Nuriyev və demək olar ki, bütün cəbhəçilər bu mənfi enerjiden iyrenərək, bu xəstə təxəyyüldən uzaq real ictimai-siyasi fəaliyyətə üstünlük verdilər. Daha bir maraqlı sual ortaya çıxır: Təhqir, söyüş və şantaj taktikasından başqa bir variantla müxalifətçiliyi bacarmayan Əli Kərimlinin yanında nə üçün əvvəlki mübarizə yoldaşlarından və ya belə deyək ki, əqidədaşlarından bir nəfər də yoxdur?

Əli Kərimlinin üzündə eqosunu reallaşdırmaq imkanı olmayan, təhqir edilmiş kəsin böyük miqdarda yığılmış mənfi enerjisi aydın görünür. O, daxili istək və ehtirası ilə mövcud realığın tərs-mütənəsilindən yararlanmı mənfi enerji mənbəyidir ki, bundan da ətrafa yalnız mənfi yayıla bilər. Onun intellektual rəqabət aparmaq imkanından məhrum olmuş, yalnız qəzəb, qışqıncılıq, şantaj və təhqir mənbəyi kimi həm ətrafa, həm müxalifətə, həm də cəmiyyətə mənfi-psixoloji zərbə vurmaq keyfiyyəti və bacarığı şübhəsiz ki, xarici texnoloqların da diqqətindən yayınmır və iddiasının reallaşması üçün heç bir müqəddəs kriteriyası olmayan, qeyri-məqbul bütün vasitələrə əl ata bilən kəs kimi qiymətləndirilir. Əli Kərimli isə bu xüsusda öz postunu kiməsə güzəştə getməyə hazırlaşmır. Mehz onun keçmiş və indiki fəaliyyəti və müxalifətin mənəvi aşınmasının əsas səbəbi olan epidemiya mənəviyyətinə çevrilməsi bu psixoloji faktorla söykənir. Bir daha mövzuya başqa prizmadan baxaraq demək olar ki, Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq tədbirlər və bu istiqamətdə həyata keçən dövlət siyasəti ölkədə beynəlxalq standartları və bu standartlara cavab verən infrastrukturun mövcudluğunun və inkişafının göstəricisi olmaqla sabitliyin və inkişafın təsdiqidir ki, Beynəlxalq təşkilatlar da bunu real qiymətləndirməsələr, Azərbaycanda beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsinə razılıq verməzdilər və bu tədbirlər perspektiv planda isə Azərbaycanın siyasi, iqtisadi, turizm və təbliğat inkişafını və nüfuzunu stimullaşdırır. Beynəlxalq tədbirlər keçirilən bütün şəhərlərdə hansısa küçədə hərəket məhdudlaşdırılır. Bundan müxalifətçilikdə istifadə etmək cəhdi, əslində, o müxalifətin ciddi arqumentsizliyi və zəifliyinə dəlalət edir.

**"Region" Analitik
İnformasiya Mərkəzi"
"Səs" qəzetinin sifariş
asasında**

27 aprel 2019-cu il

Cəmil Həsəni və Əli Kərimli azərbaycanlı adına ləkədirlər

AXCP və Müsavat kimi dağıdıcı qüvvələr ölkəmizdəki mövcud icimai siyasi sabitliyi pozmaq üçün hər cür iyrənc vasitə və üsullardan istifadə edirlər. Bununla da bir daha xalqdan ayrı düşdüklerini və xarici maraqlı qüvvələrin əlində alət olduqlarını nümayiş etdirirlər. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz dağıdıcı qüvvələrin pozucu fəaliyyət yolu tutmaqla azərbaycanlı adına ləkə olduqlarını bildirdilər.

Prezident yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, SİM İB-nin sədri Anar Xəlilov: "Müxalifət düşərgəsinə bazar təfəkkürlü insanlar toplaşır"

- Müxalifət düşərgəsinə təmsil edən şəxslərin ölkəmizdə nə isə xoşagəlməz bir vəziyyət yaratmaq cəhdləri 1993-cü il

dən var. Yeni Azərbaycanda stabilliyi pozmaq, kaos yaratmaq və Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlara kölgə salmaq onların əsas fəaliyyət istiqamətləridir. Amma bu illər ərzində onların cəhdlərinin heç bir nəticəsi olmayıb və bundan sonra da olmayacaq. Yeni Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Arif Hacı kimilər heç vaxt Azərbaycanın uğurlarına kölgə sala bilməyəcəklər. Çünki xalq onlara nifrət edir. Xalqımız yaxşını pisdən ayırmağı bacarır. Elə müxalifətin özü də çox yaxşı bilir ki, xalq tərəfindən onların heç bir siyasi dəstəyi yoxdur. Sadəcə olaraq, adları çəkilən bu şəxslər bəzi xarici qüvvələr tərəfindən maliyyələşir və bu maliyyələşmənin qarşılığında da ölkəmizdə nə isə bir xoşagəlməz vəziyyət yaratmaq istəyirlər. Amma dediyim kimi, nə xarici qüvvələrin, nə də müxalifətin bu istəyi heç vaxt baş tutmayacaqdır. Həm də bu şəxsləri siyasətçi adlandırmaq olmaz, əslində, onlar bazar təfəkkürlü və düşüncəli insanlardır. Azacıq vicdanları varsa, siyasətdən gedib, xeyirli bir peşə fəaliyyəti ilə məşğul olsunlar.

"Palitra" qəzetinin baş redaktoru Namiq Əliyev: "Xalq Cəbhəsinin içərisində olanlara "Avropanın uşaqları" deyirdilər"

- AXCP, Müsavat, KXCP, "REAL" və ADP daxilində hələ də, funksionerlərarası didişmələr gedir. Bu siyasi qurumların içərisində xaricə ən sıx bağlı olanı, kənardan xeyli maliyyə vəsaiti ilə təmin ediləni Əli Kərimlinin başçılıq etdiyi AXCP-dir. Siyasətə məşğul olanlar yəqin ki, xatırlayarlarsa, vaxtilə Xalq Cəbhəsinin içərisində olan bu adamlara, elə özləri "Avro-

panın uşaqları" deyirdilər. O zaman AXCP-nin sədri Əbülfəz Elçibəyi mətbuatda tənqid edən, onu nüfuzdan salmağa çalışan, xəyanət edən, ilk dəfə olaraq, cəbhə daxilində parçalanma yaranan da həmin "uşaqlar" oldular. Sual oluna bilər ki, bugünkü reallığı qoyub, keçmişə niyə xatırladıq? Dilçilik elmində belə bir qayda var: əgər hansısa sözün sənəin xalqına mənsub olmasını sübut etmək istəyirsənsə, o zaman bütün dövrlərdə həmin sözün sənəin dilində necə işlənməsinin tarixini bilməlisən. Siyasətdə də belədir. Bu gün bir siyasi qüvvənin və ya siyasətçinin fəaliyyətindən baş açmaq istəyirsənsə, hökmən onun keçmişini araşdırmalısan. İndi AXCP dünyada gedən siyasi proseslərdən baş çıxarmağa çalışan digər müxalif siyasi cinahları özünə tabe etmək istəyir. Bu arzu baş tutmayanda isə, onların hamısını "iqtidara satılmış partiyalar" elan edirlər. Biz iddia etmirik ki, doğrudan da, adıçəkilən partiyalar hakimiyyətlə əməkdaşlıq edirlər. Lakin ortaya beynimizi qarışdıran haqlı bir sual çıxır: Bütün çatışmazlıqlara baxmayaraq, müstəqilliyi qorumağa çalışan öz iqtidarına xidmət etmək yaxşıdır, yoxsa məqsədi sərvətləri ələ keçirməyə çalışan xarici güclərə? Bir zamanlar İraqda "demokratik dövlət qururuq" deyərək Səddamın heykəlinin uçurulmasında iştirak edən biri indi deyir ki, "bilməmişəm, səhv etmişəm". Türkiyədə məlum dövlət çevrilişinə cəhd zamanı tankların qarşısında duran bir vətəndaşdan televiziya müxbiri soruşdu ki, niyə belə cəsarətli hərəkət etdin? O şəxs belə cavab verdi: "Gözümün qarşısına darmadağın edilmiş Suriya və onun Avropanın sərhədlərinə səpələnmiş, hər addımda tənqid olunan uşaqları gəldi". Bəli, Suriyada, İraqda, Liviyada müxalifət hakimiyyət iddiasını həyata keçirmək üçün xarici güclərlə birləşdi və min illərlə mövcud olan dövlətlərini məhv etdilər. Türkiyədə isə xalq və müxalifətin əsas nümayəndələrindən biri olan MHP iqtidarın yanında duraraq, ölkəni dağıtmaqdan və parçalanmaqdan xilas etdi. Zelenski-nin xarici tərəfdaşları kimlər olacaq? Son günlər AXCP-nin öndə gedənləri və o cümlədən də, rəhbəri Ə.Kərimli Ukrayna və Türkiyədə baş tutan seçkilərdə müxalifətin uğurlarını Azərbaycan cəmiyyətinə "dəyişikliyin qaçılmaz ol-

ması" kimi sırımağa çalışırlar. Amma bir acı həqiqəti unudurlar ki, həm Ukraynadakı Zelenski, həm də Türkiyədəki İmamoğlu AXCP-dəki kimi, "40 ilin liderləri" deyillər. Əgər AXCP qonşuda baş verənlərdən nəticə çıxarmaq istəyirsə, o zaman birinci olaraq özü və lideri yenilənməli, dəyişməlidir. Azərbaycanda ikinci bir siyasi partiya adı çəkmək mümkün deyil ki, o siyasi qüvvə AXCP və onun rəhbəri Ə.Kərimlidən razı olsun. Əgər ölkə daxilində həm iqtidar, həm də digər müxalif partiyalar AXCP-nin siyasəti ilə razı deyillərsə, onun hakimiyyət iddiası arzu və xəyal olaraq qalacaq.

GÜLYANƏ

Bakı sakinini odlu silahla hədələyən şəxs saxlanılıb

Bakı sakinini odlu silahla hədələyən şəxs saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, aprelin 25-də saat 12 radələrində Xətai Rayon Mühafizə İdarəsinin əməkdaşları xidmət apardıqları Ş.Səmədov küçəsində evlərin birinin qarşısında iki nəfərin uca səslə mübahisə etdiyini görərək dərhal həmin şəxslərə yaxınlaşdılar. Onlardan birinin digərini ov tüfəngi ilə hədələdiyini görəndə polis əməkdaşları həmin şəxsi saxlayaraq 34-cü Polis Şöbəsinə təhvil veriblər. Araşdırmalarla onun Bakı şəhər sakinini Ceyhun Quliyev olduğu müəyyən edilib. Ondan müvafiq sənədləri olan tüfəng götürülüb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Erməni lobbisinin yeni buyruq qulu -Türkel Kərimli

Anti-Azərbaycan şəbəkənin rüporu olan Əli Kərimlinin oğlu hürə-hürə qalıb

Ataların dediyi ibarətəmiz sözlər çoxdur. Məsələn, atalar deyir ana gözən ağacı, qızı buduq-budaq gəzər. Bu gün AXCP sədri Əli Kərimlinin oğlu Türkel Kərimli atasından da min buduq artıq "gəzir". Necə deyirlər: atı atın yanında bağlasan, həmrəng olmasa da, həmxaşiyət olar. Özü də xəyanətəkar və satqın Xədicə İsmayılın "budağında". Təəccüblənəcəksiniz ki, Xədicə budağı nə deməkdir? Düz eşitdiniz.

uğurlarını gözü götürməyənlər daim Ə.Kərimlidən və onun yaxın ətrafından istifadə edərək ölkədə tənqidə təxribat törətməyə can atırlar. Ancaq Türkel, Xədicə, Leyla Yunus və bu kimi erməni dəyirmanına su tökən əxlaqsız və satqın erməni lobbisinin quyruqbulayanları yaxşı bilirlər ki, Azərbaycana qarşı təhdid, təzyiq dili ilə danışmağın məni yoxdur. Bütün təxribatlar daim bumeranq effekti verir.

Tarix heç vaxt bölənləri və bölücülük edənləri bağışlamır

Çünki hər ikisi erməni lobbisinin quyruqbulayanları, yalaqlarıdır. Daim erməni lobbisi və ona müttəfiq olan qüvvələrlə əməkdaşlıq edərək milli maraqlarımızı satmış, ölkədə tənqidə yaratmaq üçün çıxışlar, çağırışlar etmiş avantüristlər yazıq olduqları qədər də bədbəxtdilər.

Ən önəmli bir məqama toxunmaq istədim. Belə ki, aprel döyüşlərində xalqımızın düşməne qarşı səfərbər olduğu bir vaxtda hər kəsin birlikdə həmrəylik nümayiş etdirərək vətənpərvərlik və dövlətçilik ruhunda addımlar atdığı, ölkəmizin vətəndaşlarının qüdrətli ordumuza dəstək olmağa çalışdığı halda Ə.Kərimli bütün meyarların əksinə hərəkət edib bütün imkanları ilə partiyasına daxil olan gənclərin vəsaiti ilə ölkədə fikir ayrılıqlarının yaranması üçün dəridən-qabıqdan çıxırdı. Bax, budur bu satqın və cına-yətkarların siması.

Ə.Kərimlinin mənəviyyətsizlik simvolu olmasını isbat etməyə ehtiyac yoxdur. Çünki onun Azərbaycana qarşı qərəzli mövqedə dayanan xarici qüvvələrin əlində alətə çevrilməsi, tənqidəçilərlə birgə çalışmasını tədiqləyən çoxsaylı faktlar bir deyil, iki deyil... Siyasi karyerasında, xüsusilə ermənilərlə işbirliyini təsdiq edən amillər istənilən qədərdir.

Xəyanətin ağı-qarası olmaz

Xalqa, dövlətçiliyə xəyanəti, erməniyə "xidməti" başa düşdük. Maraqlı burasıdır ki, X.İsmayıl və T.Kərimli kimilər sosial şəbəkələrdə yazırlar ki, guya onlar ABŞ-da Azərbaycanın siyasi həyatına qiymət verirlər. Bu yerdə necə susasan? Ay b... kimsiniz ki, Azərbaycanın siyasi həyatında baş verənlərə qiymət də verəsiniz?! Şəxsi, qrup mənafeyi naminə milli və dövlət maraqlarını satmaq, xalqımıza qarşı dəfələrlə vandalizm, terror aktları, soyqırımlar törədən üzəndənraq millətin nümayəndələri ilə çiyin-çiyinə durmaq əsl rəzalətdir. Çünki Azərbaycanın

Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev bildirir ki, Ə.Kərimlinin satqın qrupları yalana üz tutur və "yalan ayaq tutsa da yeriməz" qorxusu ilə tez də etiraf edirlər: "İstər dünən pirt edib yumurtadan çıxan əyyaş Ə.Kərimlinin oğlu Türkel olsun, istərsə də digər böhtan qruplar çox arzulayırlar ki, Azərbaycanda dəhşətli faciələr yaşansın, ölkədə kaos olsun, vətəndaş müharibəsi başlansın. Hakimiyyətin günahkar kimi göstərilməsinə səbəb olacaq hər şeyə razıdırlar, hətta ölkənin parçalanması hesabına olsa belə. Bu baş vermədiyi üçün də anormal xəbərlər istehsal edirlər. Halbuki, müxalifət adına iddia edən, hakimiyyət sevdası ilə yaşayan Ə.Kərimli və komandasının adına olduqca dəhşətli mənərədir".

H.Hacıyev onu da bildirib ki, yalan qədər insani alçaldan bir şey yoxdur. Partiya sədri onu da vurğulayıb ki, Ə.Kərimli üçün alçaqlıq bir mənə daşığıdır: "Abırsız, əxlaqsızın qrupu da, elə oğlu da bir bezin qırağıdır. Elə buna görə də tək ulaya-ulaya qalıb. Ancaq yə-nə də Çexovun oxusa bəlkə niyə bu günə qaldıqlarını, ətrafında heç kimin olmamasını anlayar, lakin anlamır ki, yalanı heç bir istedad həqiqətə çevirə bilməz.

Əlbəttə ki, belə bir məqamda müxtəlif sosial təbəqələrin nümayəndələri, ziyalılar, gənclər ayağa qalxmalı, satqın və xəyanətəkar Ə.Kərimliyə öz yerini göstərməlidirlər! Azərbaycan dövləti davamlı şəkildə milli maraqlara zərər vurmaqla ölkənin siyasi həyatında özlərinə yer etmiş Ə.Kərimli kimi şəxsi ambisiyasını güdən populistlərə, avantürçülərə, antimilli ünsürlərə bundan sonra da meydan verməməli və onların bərəsində sərt ölçü götürməlidir. O, həbs olunmalı, layiqli cəzasını almalı, ən yaxşı halda isə ölkədən həddudlarından çıxarılmalıdır. Belələrinə Azərbaycanda yer yoxdur!"

Rəfiqə HÜSEYNOVA

ABŞ və Avropada qadın hərəkatının yeni inkişaf mərhələsinə daxil olması, feminizm ideyalarının daha geniş yayılması, postmodernizm fəlsəfəsinin və "Kognitiv təkamül"ün inkişafı ekstralingvistik xarakterli səbəblər idi. XX psixolingvistik, kəmiyyət sosiolingvistikası (və ya kvantitativ sosiolingvistikası), kommunikasiya nəzəriyyəsi kimi yeni elmi istiqamətlər yarandı. Dilçilik elmi tarixində ilk dəfə olaraq insanın biososial xüsusiyyətləri, o cümlədən, cinsi ilə dil arasındakı qarşılıqlı əlaqəyə dair problemin öyrənilməsi diqqət mərkəzində durdu. Eyni zamanda, bəhs olunan dövrdə nelmə strukturalizmdən pragmatika paradigmasına keçildi. Strukturalizm "dili özlüyündə və özü üçün" mövcud olan bir hadisə, qapalı struktur hesab edir", dilçilik elminin yalnız dildaxili hadisələri öyrənməli olduğunu, digər elmlərə ehtiyacı olmadığını irəli sürürdü. Pragmatika isə dil işarələri - dil vahidləri ilə bu vahidlərdən, işarələrdən istifadə edənlər arasındakı əlaqəni öyrənən yeni araşdırmalar idi. Beləliklə, bu göstərilən səbəblər nəticəsində dilin feminist tənqidi kimi yeni elmi istiqamət formalaşdı.

Nitqdə, dildə kişi və qadın xüsusiyyətlərinin ilk sistemli təsviri german və roman dilləri əsasında yerinə yetirildi. Robin Lakoffun "Dil və qadınların yeri" (1975-ci il, ingiliscə), Luiza Püşun "Alman dili kişi dilidir" (1984) və Senta Tremel - Pletsin alman dili materialları əsasında yazdığı "Qadın dili dəyişikliklər dilidir" (1995) adlı kitabları dilin feminist tənqidinə dair başlıca əsərlər kimi müəyyənləşdi. Dilin feminist tənqidçiləri dildə "kişi" düşüncə tərzinin üstünlük təşkil etdiyini irəli sürərək buna qarşı çıxdılar. Onların iddiasına görə dildə dünyanın menzerəsi kişi baxışından qeydə alınmış, dillərdə dünyanın gender menzerəsinin əks olunması anlayışların eyniləşdirilməsi ilə təqdim edilmiş, qadın cinsini bildiren isimlər kişi cinsinə aid isimlərdən törədilmiş və maskulnlilik ilə feminlik kəskin şəkildə bir-birindən ayrılmış, nəticədə onlar qarşı-qarşıya qoyulmuşdur. Dilin feminist tənqidçilərinin başlıca məqsədi dildə patriarxat şüurun tənqidivə dildə qadın obrazının kiçildilməsini dil və nitqdə mövcud olan seksist asimetri-

təfəkkürünü, mentallığını formalaşdıran vasitədir. Müxtəlif dillərdə gender asimetriyasını öyrənən feminist lingvistikası, yaxud gender lingvistikası dilçilik elminin inkişafına, qadının sosial durumuna əhəmiyyətli təsir (müsbət anlamda) göstərdi. Gender lingvistikası "qadına dil vasitəsilə özünü başqa cür görməyə", dildə özünü başqa cür ifadə etməyə, sadəcə olaraq eşidilən, duyulan olmağa imkan verdi" və bu isə onun - gender lingvistikasının ən başlıca uğuru sayılır. Dilin feminist tənqidinin ana xəttini dildə gender asimetriyasını, cinsə görə ayrışdırıcı, bərabərsizliyi aradan qaldırmaq təşkil edir. Burada dildə cins qateqoriyasının varlığı məsələsi qarşıya çıxır. Məlumdur ki, cinsqateqoriyası Hind-Avropa dilləri, Sami dilləri, Dravid dilləri üçün daha çox xarakterikdir. Ancaq türk dillərində, o cümlədən Azərbaycan dilində isə qrammatik cins qateqoriyası yoxdur və bu situasiya maraqlıdır, aktual əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan Azərbaycan dili gender təhlili üçün olduqca zəngin bir məkandır və araşdırmala-

gender asimetriyasını təsbit etmişdi. Feminist ədəbi tənqidinin əsas məqsədi qadın müəllifliyi, qadın mütaliəsi və qadın yazı üslubu baxımından ciddi, etiraf olunmuş ədəbi mətnlərin klassik qaydalarını yenidən dəyərləndirməkdən ibarət idi. Feminist ədəbi tənqid fəlsəfi-nəzəri baxımdan müxtəlif biçimdə özünü göstərsə də, onun müxtəlif növləri dünyada qadın varlığının xüsusi üslunun və ona uyğun qadın representativ strategiyaların qəbul edilməsində birləşirlər. Ümumiyyətlə, feminist ədəbi tənqid ədəbiyyata və yazı təcrübəsinə ənənəvi baxışların yenidən gözden keçirilməsini və qadın ədəbiyyatı sosial tarixinin yaradılmasını qarşıya qoyur. Elmi ədəbiyyatda araşdırmaçı Elizavet Grossa əsaslanaraq feminist ədəbi tənqidin dörd əsas tərkib hissəsi müəyyənləşdirilir: 1. qadın ədəbiyyatı (müəllifin cinsinə xüsusi diqqət verilir); 2. qadın mütaliəsi (oxucunun qavrayışına diqqət yetirilir); 3. qadın yazısı (mətnin üslubuna diqqət yetirilir) və 4. qadın tərcümeyi halı (mətnin məzmununa diqqət yetirilir). Keçən yüzilin

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

FEMİNİST ƏDƏBİ TƏNQİD

yani, dil androsentrizmindən aradan qaldırmağa yönələn dil islahatını həyata keçirmək idi. Qərbdə dil ilə bağlı müasir gender araşdırmalarında üç başlıca yanaşma müəyyənləşib. Birinci yanaşma "qadın" və "kişi" dilinin sırf sosial təbiətinin şərhini ifadə edir, kişi və qadın dilinin fərqlərini sosial-hakimiyyətin yenidən bölgüsü ilə əlaqələndirir; ikinci yanaşma sosiopsixolingvistik yanaşma olub, "qadın" və "kişi" dilini cinslərin dil davranışı xüsusiyyətlərinə endirir; üçüncü yanaşma isə cinslərin dil davranışlarındakı fərqi dərək edilə bilən aspektini əsas tutur. Dilin feminist tənqidinin (gender lingvistikasının) nəzəri əsasını tənqidi dilçiliyin əsaskonsepsiyaları, alman filoloqu, filosof və dilçisi V.Humboldtun (1767-1835) nəzəri baxışları və Sepir-Uorf hipotezi, yəni "dil nisbilibi nəzəriyyəsi" təşkil edir. V.Humboldt dilin fasiləsiz yaradıcı proses, "fikri formalaşdırıcı orqan" və xalqın fərdi dünyagörüşünün, milli ruhun ifadəsi olmasına dair təlimi ortaya qoymuşdu. Ona görə, dil insanın fikir və davranışına, cəmiyyətin inkişafına təsir göstərir. İnsanın dünya haqqında təsəvvürləri sisteminin formalaşmasına dilin təsirinə dair Sepir-Uorf hipotezinə görə dil cəmiyyətin məhsulu olmaqla bərabər onun

Antik dövrdən başlayaraq bir çox kişi və qadın müəlliflərin əsərləri feminist təhlildən keçirildi. Ədəbi mətnlər təhlilinin yeni strategiyası tətbiq edildi. Feminist ədəbi tənqidin nəzəri əsasında essensializmdən postmodernizmə doğru yeniləşmə özünü göstərdi: "Qadın ədəbiyyatı", "qadın mütaliəsi" və "qadın yazısı" essensialist məntiqə əsaslanırdı. Ancaq yüzilin sonunda feminist nəzəriyyə mərkəzdən uzaqlaşma meyilli subyektin postmodernist konsepsiyası əsasında qadın subyektivləşməsinin essensialist olmayan lahiyəsini irəli sürdü.

rını gözləyir. Qərbdə dilin feminist tənqidi ilə təqribən eyni vaxtda feminist ədəbi tənqid də özünü göstərərək elmi istiqamət kimi formalaşdı. Bu ədəbi yaradıcılığın gender aspektini müasir tələblər səviyyəsində araşdırıb ortaya qoymaq idi. Yüzlillər boyu ədəbi əsərlərin yaradıcıları kişilər olmuşdu. Qadın müəlliflərin sayı isə olduqca məhdud idi. Kişi müəlliflərin əsərlərindəki həyat gerçəkliyinin bədii təsviri, obrazlar, surətlər, personajlar, o cümlədən qadın obrazları, mətndəki cinslərarası münasibətlər kişi düşüncəsinin, kişi bədii təfəkkürünün məhsulu idi. Dünyanın qadın gözü ilə əks etdirilməsi isə arxa plana keçirilmiş, hətta unudulmuşdu. Bütün bunlar ədəbiyyatda

sonunda feminist ədəbi tənqid ədəbiyyat nəzəriyyəsində və bütünlüklə mədəniyyətdə böyük təsir yaratdı. Antik dövrdən başlayaraq bir çox kişi və qadın müəlliflərin əsərləri feminist təhlildən keçirildi. Ədəbi mətnlər təhlilinin yeni strategiyası tətbiq edildi. Feminist ədəbi tənqidin nəzəri əsasında essensializmdən postmodernizmə doğru yeniləşmə özünü göstərdi: "Qadın ədəbiyyatı", "qadın mütaliəsi" və "qadın yazısı" essensialist məntiqə əsaslanırdı. Ancaq yüzilin sonunda feminist nəzəriyyə mərkəzdən uzaqlaşma meyilli subyektin postmodernist konsepsiyası əsasında qadın subyektivləşməsinin essensialist olmayan lahiyəsini irəli sürdü. Ədəbiyyatda performativ gender

identifikasiyası elmi ədəbiyyatda diqqətə dəyər lahiyə kimi göstərilir. Ədəbiyyatın gender aspekti üzrə aparılan araşdırmalar nəticəsində qadın müəllifliyi və qadın ədəbi yaradıcılığı essensialist və postmodernist yanaşmalar kəsişməsində nəzəriyyəyəşdirildi. Mədəniyyətdə qadın subyektivliyi şərhinin iki əsas strategiyası olan feminizm və postmodernizmin konseptual qarşılaşması qəti şəkildə müəyyənləşdi. Hər iki strategiyanın qarşılıqlı münasibəti ədəbiyyat nəzəriyyəsində qadın subyektivliyi nəzəriyyələrini doğurdu. Bu isə bu istiqamətdə gələcək inkişafı müəyyən etdi.

Bu deyilənlərdən irəli gələrək XIX - XXI yüzillərdə Azərbaycanın sosiomədəni məkanında gender

probleminin tarixini öyrənməkdə bəhs olunan dövrdə ortaya qoyulmuş ədəbi-bədii əsərlər əvəzsiz rol oynayır. Gender yanaşmasından baxdığımız bu əsərlər üç müxtəlif ictimai-siyasi şəraitdə, üç müxtəlif sosial münasibətlər situasiyasında - sosializmdən əvvəl, sosializm dövrü və sosializmdən sonrakı dövrdə yaradılmış və hər şəraitin, dövrün sosiomədəni, siyasi-iqtisadi planda xüsusiyyətləri şəxslərə, o cümlədən, cinslərarası münasibətlərdə öz əksini tapmışdır. Əlbəttə, burada bəhs olunan dövrdə yaradılmış bədii əsərlərin bütünlüklə araşdırmaya cəlb etmək imkanımız yoxdur. Ancaq bəzi nümunələrin təhlili əsasında fikrimizi müəyyənləşdirməyə çalışacağıq. XX yüzilin ikinci yarısında dünya ölçüsündə özünü göstərən qadın hərəkatı Azərbaycanda da özünü hiss etdirir. Qadın cəmiyyət həyatının bütün sahələrində kişilərlə bərabər olmaq istəyir. Müasir dövrün bu tələbi İlyas Əfəndiyevin yaradıcılığında daha dolğun, daha yüksək səviyyədə əksini tapıb. Onun yaradıcılığının əsasını təşkil edən roman, povest, pyes və hekayələrində qadın azadlığı, hüququ, qadın statusu mərkəzdə durur.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

SƏS

Son səhifə

27 aprel

“Mənəviyyat tariximizin örnəyi”

Dünən Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsində yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycanda oftalmologiya elminin inkişafında müstəsna xidmətləri olan əməkdar elm xadimi, AMEA-nın ilk qadın həqiqi üzvlərindən biri, tibb elmləri doktoru, akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 96-cı ildönümünə həsr olunmuş “Mənəviyyat tariximizin örnəyi” mövzusunda konfrans keçirilib.

Tədbiri giriş nitqi ilə açan Qaradağ rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Tərənə İsmayılova bildirib ki, yüksək intellektual səviyyəsi, sərrast düşüncəsi, səmimi, xoş münasibəti Zərifə xanım Əliyevanı hamıya sevdirdi: “Azərbaycan qadınlarının bütün gözəl cəhətlərini özündə cəmləşdirmiş Zərifə xanım bir həkim kimi də insanlara təmənnəsiz sevgi bəxş edirdi. Belə düşünürdü ki, müalicəsinin uğurlu olması üçün həkim, ilk növbədə, insanları sevməli, onların ağrısını hiss etməlidir. Bu böyük elm fədaisinin tibb dünyasına gəldiyi illərdə Azərbaycanda gözü zədələyən və ağır nəticəyə, həətə tam korluğa səbəb olan traxoma infeksiyon xəstəliyi geniş yayılmışdı. Belə bir vəziyyətdə bu infeksiyon xəstəliyi, eləcə də onun müalicəsini ətraflı şəkildə öyrənən Zərifə xanım Əliyeva şəxsiyyətinə Azərbaycanın ehtiyacı var idi. O, 1959-cu ildə “Traxomanın digər terapiya üsulları ilə birlikdə sintomesinlə müalicəsi” mövzusunda namizədlik dissertasiyasını uğurla müdafiə edərək tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə layiq görülməsi, elmi fəaliyyəti ilə həkimliyin üzvü bağlantısı idi”.

Konfransda çıxış edən YAP Qaradağ rayon təşkilatının sədri Milli Məclisin deputatı Aydın Hüseynov qeyd edib ki, Zərifə xanımın zəngin elmi irsi, oftalmologiyanın müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin tarixinə parlaq səhifələr kimi yazılıb: “Xatirə günündə bir daha qeyd olundu ki, akademik Zərifə xanım Əliyevanın fitri istedadı malik novator alim, pak və nəcib bir insan kimi yaşadığı mənalı ömür yolu hər bir Azərbaycan vətəndaşı, alim və həkim üçün həyat və mənəviyyat dərəsi, kamillik və müdriklik məktəbidir. Zərifə xanım Azərbaycana Cənab İlham Əliyev kimi Prezident bəxş edən bir ana olaraq hər zaman tarixdə qalacaqdır”.

Tədbirdə Elmi-tədqiqat Oftalmologiya İnstitutunun Elmi metodik şöbəsinin müdiri Yazgül Abdiyeva çıxış edərək həkim peşəsinin vicdanla yerinə yetirən oftalmoloq-alimin insanların sağlamlığının qorunmasında, xəstəliklərin qarşısının alınmasında göstərdiyi səylərə toxunaraq, onun öz həmvətənlərinin qayğısına qalan humanist insan olduğunu diqqətə çatdırıb.

Daha sonra çıxış edən 19 sayılı BŞX-nın oftalmoloqu Hicran Həşimova və başqaları akademik Zərifə xanım Əliyevanın mənalı və şərəfli ömür yolundan, tibb elminin inkişafındakı əvəzsiz xidmətlərindən, qazandığı uğurlardan danışaraq, ləyaqətli insan, qayğıkeş ana kimi Onun əziz xatirəsinin daim əbədi yaşayacağını söyləyiblər.

R.HÜSEYNOVA

BAŞSAĞLIĞI

Bank “BTB” ASC-nin əməkdaşları Əməliyyat Departamentinin Direktoru Roma Əliyevə bacısı

RUMİYA xanımın

vaxtsız vəfatı ilə əlaqədar kədərli vəziyyətlərini bildirir, mərhumun yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Gözlərə nur, qəlblərə mərhəmət bəxş edən böyük insan

YAP Astara rayon təşkilatı və rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 96-cı ildönümü qeyd olunub

YAP Astara rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri Yasəmən Rəsulova çıxışında bildirib ki, akademik Zərifə xanım Əliyevanın hər kəsə örnək olan ana, alim və gözəl qadın olmaqla yanaşı, həm də Ümummilli Lider, müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, bütün mənalı ömrünü Vətəninin və xalqının tərəqqisinə həsr etmiş dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin vəfali ömür-gün yoldaşı və etibarlı silahdaşı olmuşdur. Y.Rəsulova Zərifə xanım Əliyevanın şərəfli ömür yaşadığını, Azərbaycanın tibb elminə xüsusən oftalmologiya elminə misil-

Dünən YAP Astara rayon təşkilatı və rayon icra hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 96-cı ildönümü ilə bağlı Heydər Əliyev Mərkəzində “Gözlərə nur, qəlblərə mərhəmət bəxş edən böyük insan akademik Zərifə Əliyevanın ömür yolu hər bir insan üçün həyat və mənəviyyat dərəsidir” mövzusunda ümumrayon tədbiri keçirilib.

Tədbir iştirakçıları ilk öncə akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsinə bir dəqiqəlik sükutla

yad edib, “Sadəlik və xeyrxahlıq təcəssümü” adlı film nümayiş olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Astara rayon təşkilatının sədri Firudun Əhmədov Zərifə xanım Əliyevanın keçdiyi şərəfli ömür yolundan danışaraq, Onun Azərbaycan tibb elminin inkişafına mühüm töhfələr verdiyini bildirdi. O qeyd edib ki, akademik elmi-pedaqoji fəaliyyəti nəticəsində bu sahənin mütəxəssisləri yetişib və oftalmologiya elminin inkişafında müstəsna xidmətləri olub.

F.Əhmədova çıxışında onu da vurğulayıb ki, sönməz Zərifə xanım ziyası, əbədi yaşayan Zərifə xanımın xatirəsi həmişə qədirbilən xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaq.

siz töhfələr verdiyini bildirib və qeyd edib ki, böyük xidmətlərinə görə xalqımız Onun əziz xatirəsinə daim əziz tutur.

Tədbirdə çıxış edən Astara rayon icra hakimiyyətinin məsul işçisi Firəngiz Sadıxova, Astara şəhər 1 saylı tam orta məktəbinin direktoru Xədicə Əliyeva və Astara rayon mərkəzi xəstəxanasının poliklinika şöbəsinin müdiri Gülnar Muxtarova gözəl ana, vəfali ömür-gün yoldaşı, intellektual keyfiyyətləri özündə birləşdirən ziyalı, dünya tibb elminə əvəzolunmaz töhfələr vermiş böyük oftalmoloq-alim Zərifə xanım Əliyevanın həyatı, elmi və yaradıcılıq fəaliyyəti haqqında danışdı.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavirləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
“Azərbaycan” neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**
Tiraj: 4600